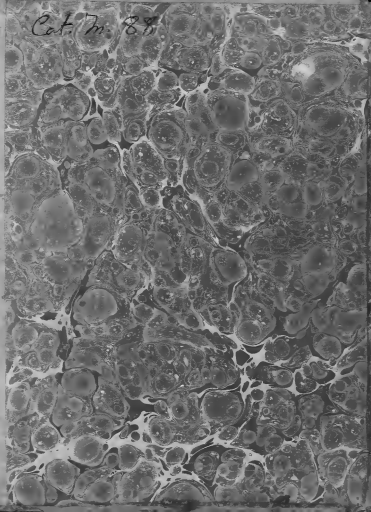

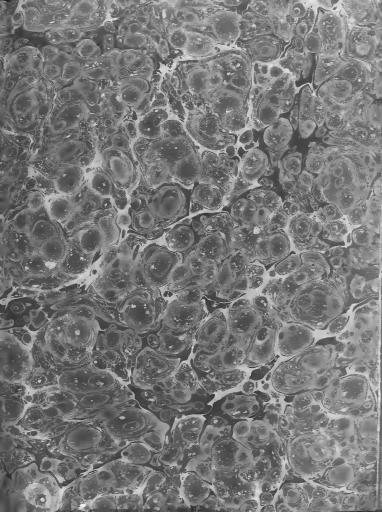
2006

10

Water 2

Cat. 7. 88

cat. Inc. 88

10
11

Dion Chrysoſtomus Pruſenſis ꝑ hiſoſophus ad Ilienſes
Ilii captiuitatem non fuiſſe aperte demōſtrat.
Franciſcus Fideſus e græco traduxit.

Petronius Arbiter Satyricus.

Vm nup ex noua Roma Italiâ repeti-
 turus nauigaré cæpit me desiderium:
 ut lôgo quasi postliminio aliqd latinæ
 lectitaré. Nam cû annû iam ppe septi-
 mû in Thracia ob Græcas discêdas lit-
 teras degissem: neq; ullos interea Lati-
 nos libros nedum aliquâdo legerim. Sed neq; inspexerim
 quidê: facile admonebar non minus Latinæ iam uellem: q̃
 Græce hæctenus studissem & loqui: & scribere. Etenim
 anteq̃ Græcos discerem: uidebam Latinam eloquentiâ nō
 mediocri studiis illis meis impedimêto esse: plurimo nunc
 eam ornamento: splendoriq; futurâ iudicabâ. Quare qui
 mihi per id temporis aderant sumptis ita ut eram in nauî
 Latinis oratoribus: tu primis occurris. Nō enim te minus
 soleo Leonarde præstantissime: q̃ Cicerone nro delectari.
 Et cum plæraq; luculenter abs te ac summa cum elegãtia
 scripta perlegerem: ea se mihi offert epistola quâ ad uirum
 grauissimum salutatum illum iam pridem accōmodaras.
 Vbi cum inter cætera & id quoq; scriptû offenderem: so-
 litos poetas ne dum res uerum etiam nomina fingere: mi-
 rari cæpi admirationem plurimâ. Neq; id eam ob rem mi-
 hi accidebat: q; Plato quæq; nomina non casu aliquo: sed
 natura ipsa: rei cuiq; ascita demōstrarit: sed eo maxime ne
 forte quæ a ueteribus traderentur historiæ. Et eæ quoq; cō-
 fictæ essent: aut secus atq; fuerint crederentur: ut enim re-
 liqua omittam: uidebam & Hector quod ab echator di-
 ctum defensorem significaret: Et Priamus quod a Piame-
 nos tractum sit: quia emptû illum ab indigenis fabulant:

ea tāq̄ ab euentu efficta noīa. Et huiusmodi alia permulta
intuebar. Meminerā ex altera parte scriptū apud Hero/
dotum legisse: qui & ipse ab Agyptiis sacerdotibus acce/
pisse proficitur: nō in Troiam: sed in Aegyptum Helenā:
cum Alexādro ipso nauigantē ab cōtrariis uentoz̄ flatib9
præteruectā: & a rege Protheo: Menelao tandē restitutā.
Nā tametsi Lucianus ille noster mēdacios9 crimine dam/
natum Herodotū in Tartaro grauius multari: Comiter
ut assolet grauius locatus sit eum tñ historię patrem una
omnes fatentur uoce. Meminerā & Steficos9 cōtraria ceci/
nisse. Meminerā & alia multa: qbus facile effectum est: qd
crederem: quid sequerer cui adhærerem: quē admitterem:
haud scirem. Rem itaq; aīo uoluntati mihi Dion ille Pru/
sensis: quem nō minus ob aureā illam quā usq; ueritatem:
audacter loqui assueuerat: q̄ ob eā: quæ omni auro liqui/
dior: purior: gratior: ex eius ore oratio effluebat: Chryso/
stomum cognominant: oportune uenit in mentē. Is enim
cum alia multa: & grauiā: tum in philosophia: tum in re/
liq; bonis artibus scriptitasset. Voluit & quæ ad rei Tro/
ianæ ueritatem ptinere iudicasset: in mediū referre. Lego
inter nauigādum hominē. Placet: Latinum facio: nō enim
grauitate & auctoritate uiri: minus q̄ rerum ab se scriptaz̄
p̄batione: demōstrationeq; mouebar. Nō autē ab re Tra/
ianum illum Cæsarē: qui cum cæteraz̄ omniū uirtutū: tū
iusticiæ & ueritatis: in primis a sapiētibus: & claris uiris
laudari mirifice solet usq; adeo huius uiri familiaritate de/
lectari solitum prædicant: ut in Atrio impatorio domesti/
cæ secū & cōiūctissime uiuere uoluerit. Cognorat. n. sapiē/
tissimus ille princeps nō solū q̄to hic ingenio & doctrina
præditus esset: sed & qua animi grauitate: qua prudentia:

q̄ deniq; uirtute: sinceritate: fideq; præstaret. Quãta uero
& Vespasianus beniuolentia uix; hũc admodũ iuniorẽ cõ/
plexus fuerit: declarant & alii Græcor; codices nõnulli: &
q̄tuor eius de impio ad Vespasianũ ipsum copiose: & gra
uiter elucubrati sermones. Quid at de Nerone dixerim; q̄
tãta in admiratiõẽ: & reuerentia: & honore: Dionẽ hũc ha/
buisse tradit: ut nihil frustra eũ ab se petere passus sit: sed
& præter ingenii sui sæuitiã: atrocitatẽq; naturæ: clarissi/
mõr; hoĩum uitas: quos morti cõdẽnarat: porãti sibi cõdo
nauerit. Cũ Dionis at auctoritas tãti faciũda sit: ut uix cu/
iusq; plucis: nõ ipse sum tñ in scius q̄ p̄multi huic eius de re
Troiana sentẽt: æ refragabunt: & ii maxie: q̄ uel Græcor;
lĩr; ignati: uel suo pte igenio rudes sunt. Adeo nãq; indu
ratæ mēdacio quorũdã sunt ceruices: ut aiunt: ut insanire
facilius q̄ nullã fuisse captiuitatẽ Ilii admittere posse credi
derint. Neq; hos ego demirer qdẽ: qñqdẽ & ex maioribus
nõis: quosdã & eos maxime qui p̄batissimi uetissimiq; ha/
bentur nõ nulla scriptitasse intuemur: quæ nulli cõgruetõ
ueritati facillime q̄s inueniat. Nã ut ea quæ nõ ita i manu
sunt: & plurimõr; uerbor; indigēt: missa faciam hoc tpe.
Tradũt præclari qdã tãtã esse Olympi altitudinẽ: ut neq;
illis uentõr; spiritib; cacumẽ illius p̄flari: neq; ullis imbrĩ
bus dilui: aut niuib; p̄ptemi queat. Ipse uero & mysiũ uidit
& Macedoniæ Olympũ: Insignis. n. alios: altiores ue: hoc
appellatos noĩe nullos scio: Vtũq; ascēdi montẽ: cucumẽ
petii: sup; uicq;. Indolui sæpenuero macilentia atq; tenui
tatẽ corporis mei ea p̄territus formidine: quo præ nimio
illo uentõr; flumine atq; me inuitũ: (uel sine aliis) deuolu
turũ plane uiderer intueti. Niuib; at referti adeo illi sunt:
ut ea etiã anni parte: qua sol uehemētiõr; eas regiones ra/

diis impetere: ac p̄pe exurerè uidec̄ niues: ab ipsiſ uſq; ca/
cuminibus deportent̄: uēdanturq;. Idē de Atho fabulant̄
mōte: cū idē nuprime ipſe exptus uiderim. Verū existi-
mabunt fortasse ideo impræſentiaꝝ accidere:q; Iuppiter mo-
leſte tulerit nihil ſibi uictimaꝝ litatū iri. At dicēt ſtudioſi
qdā. Nōne Virgilius illa quæq; diligenter uiderat: quæ ad
Aenææ: Troianoꝝq; laudē ſpectare uiderent̄? qualiſ Aegy-
ptioꝝ linguaꝝ: litteraturæ ue cognitionē Virgiliꝝ tenuerit:
& nō Homeri potius imitator fuerit. Atq; p̄ſpicuū eſt: ue/
tuſtiſſimos Græcoꝝ: quosq; ad Aegyptios diſcēdi gr̄a: quo
pacto Latini ad Græcos conſueuerant: cōmigrare ſolitos.
Et illoꝝ ſnias: auctōritateſq;: in laudatiſſimis diſciplinis:
rebaſq; ſecutos. Idq; de Orpheo: Muſeo: Melāpode: Dæ/
dalo: Homero: Lycurgo: Solone: Pythagora: Eudoxo: De-
mocrito: Oenopode: ac de ipſo deniq; p̄ſcipe philoſopho/
rum Platone legiſ. Quā uerq; de re Troiana ueritatē reliq;
Græci: ſiue publicæ: ſiue priuatæ ſtudētes gloriæ occulta/
re uoluerūt: noluit Chryſoſtomus hic noſter pro ſua animi
modestia ſubteſcere. Sed quid pluribus hac de re loquar
oportet? Præſertim apud te grauiffimū: & eloquentiffimū
uirū: qui Græca nō minus atq; Latina quæq;: unus oīum
egregie p̄didiceris: ac diu multūq; tractaueris: Quo fit ut
lōge ēt maiore cū fiducia Dionē hūc noſtrū ædere auſim.
Quis. n. niſi & indoctus: & rudis: & impudēs improbatū
ire auſit: qđ uel p̄batū tibi: uel admiſſū audierit? Hūc autē
eo placuit ad te ſcribere: quo & meus ī te ſingularis amor:
ſūmaq; obſeruātia tuæ hūanitati īnotefceret: & ex auctōri-
tate tua (ut uerba tua recognoſcas) auctōritas q̄ſi quædā:
nouæ huic & inauditæ in uulguſ de nulla Ilii captiuitate
ſnias: ſplēdorq; accedat. Quare ſā Dionē ipſū audiamus

Dionis Chrysoſtomi Pruſenſis philoſophi ad Ilienſes
Ilii captiuitatem non fuiſſe.

NON ego ſum admodum neſcius: q̄ oīs
docere hoīes p̄difficile ſit: fallere at̄ fa/
cile. Et ſummo qdē cū labore diſcunt:
ſi qd̄ & illi a paucis q̄buſdā nec ineru/
ditis diſcāt. Fallunt̄ at̄ illico a neſciētī/
bus plurimis: neq; ſolū ab aliis quidē:
ueſ; & ipſi ex ſeipſis fallunt. Rudib⁹ enim ueritas amara:
& triftis eſt. Mendaciū uero & uoluptuoſū: & dulce. Ve/
luti & iis accidere puto: q̄ ex oculis laborāt: lucē q̄dem nō
abſq; difficultate: moleſtiaq; iſpiciūt. Oſcuritatē uero q̄ in
ſpicere haud ſinit: facile & cū ſuauiſſitate patiūt. Nā quo pa
cto mēdaciū ſæpe ueritati præſtaret: niſi præ uoluptate uī
eret: Cū itaq; docere p̄difficile ſit (ut dixerā) Lōge p̄fecto
a iā edoētis ī aliā traducere ſnīam: difficili⁹ ē: & graui⁹. &
eō maxie: cū t̄p̄is multū mendacia qdā audierint: neq; ipſi
dūtaxat: ſed ipſoꝝ & p̄ſes: & auī: & maiores p̄pe oēs dece
pti ſint. Nō. n. ſec⁹ difficile ē hoꝝ auferre opionē (neq; pla
ne q̄s reprobet qdē) q̄ ſi q̄s ſuppoſitos part⁹ ab his uera ēt
cū dīctiōe ſtudeat: ab quib⁹ enutriti fuerit. demū auferre.
Age. ſi q̄s ipſis ab initio rē dixiſſet. nūq̄ certe illos accepſi/
ſent. ueſ; ideo irroboraui hoc. iualuitq; ut nōnulli q̄ mala
ſunt magis. ubi ea prius admiferit. q̄ quæ bona. ſi poſt cur
riculum t̄p̄is audiāt cōtra ſeſe. & ſingāt. & fateant. Haud
igī & uos demirer uiri Iliēſes. ſi Homero magis. q̄ duris/
ſimis ī reb⁹ uos cōtra mēritus eſt. q̄ mihi uera narrāti fidē
præſtiteritis. ſiq; diuinū qdē illū ſapiētēq; uiſ; opinami/
ni. & illius uerſus q̄bus aliud nihil q̄ falſe in urbē execra/
t

tionēs cōtinent. filios principio edocetis. me uero. q̄ res tū
ueras. tū factas loquor. p̄pterea q̄ nōnullis ānis posterior
sum Homero. min⁹ tolerādū iudicetis. p̄sertim cū dicti
tare p̄multi cōsueuerint. tēpus eē iudicē rez optimū. Q̄m
uero post multū t̄pis rē audiāt. eo fidei min⁹ p̄stādū pu
tāt. Sigdē ap̄d argiuos Homero cōtradīcere eiusq̄ poeſim
iniq̄ ferrēt. & urbe eiicerēt. si illoꝝ gloriā penit⁹ obscuraꝝ.
delereq̄ uiderer. Vos autē (q̄m pro uoꝝ maiōꝝ gloria stu
duerim) par est mihi hīc gr̄as. & q̄ p̄mptissimos audito
res. attentissimosq̄ p̄bere. Illud at̄ p̄ncipio uobis dico.
neceſſe fore oꝝonem hāc & apud alios enarrari. & audiri a
pluribus. Quoz̄ alii q̄dē nō intelligent. alii uero simula
bunt aspnari. cum minus t̄n ipsa re aspernent. Alii uero
refellere conabunt. & maxime (ueluti opinor) miseti so
phistā. Ego at̄ certo scio. nec uobis q̄dē oꝝonē hāc fore uo
luptati. Hominū enim plurimi usq̄ adeo gloriā feruore
depereunt. ut desiderēt magis uel maximis se infortuniis.
sermonibus hoīum celebrari. q̄ nihil mali passos ignorari.
Ipsi nanq̄ Argiui nollent mea sententia. quā de Thyeste
& Atreo Pelopidīsq̄ narrant secus habuisse: sed ægre pa
tiantur si quis tragædoꝝ fabulas reprobando manifestet.
inquiēs neq̄ Thyestem fratris uxori cōmiscuisse sese. neq̄
Atreum illius filios postloeto traditos. dilaceratosq̄ patri
epulum p̄buisse. neq̄ Orestē matrē enecasse. Hāc oīa
si quis dixerit moleste ferāt. Perinde atq̄ calumnia mole
stiaq̄ cōtumeliaq̄ affecti. Idem at̄ & Thæbanos passuros
puto. si q̄s eoz̄ erumnas mendacii plurimum in sape demō
strarit. ut neq̄ Oedipus parricidiū. neq̄ matris cōcubitū
p̄petrarit. neq̄ se ipsum excæcarit. neq̄ ipsius filii pro mœ
nib⁹ iuicē se necarint. neq̄ ut demissa Sphynx eoz̄ absor

buerit pignora: sed cōtrariū & lætant: & gaudēt: si audiāt
& sphingē ī eos missam: ob Iunonis irā: & Laiū a filio ne
ci deditū: & Oedipū q̄ hęc tū egerit: tū passus fuerit: oca
lis orbatū oberrāt: & ātea quoq; alios eorū regis urbisq; cō
ditoris Amphyonis filios: q̄ ornatiſſimi oīum extitissent:
ab Apolline & Diana sagittis cōsūptos eē. Quæ q̄dē oīa q̄
fistulis & cātu recitāt: tolerāt: excipiūt ap̄ deos ī rheatro:
& hōrū grā premiū ei statuūt: q̄ aut ofone: aut fistulæ so
no: auditores ad misericordiā cōmouerit maxime. Er ad id
infantiæ deuenire nōnulli: & ita eorū iualuit: & iueter: uit
elatio: ut eū q̄ dicere ausir hōrū q̄ narrant fuisse nihil: urbe
eiciant. Eo nāq; desiderio: & cupiditate sunt: ut uelint uel
q̄lēcūq; sermonē de se hñi. Verūtñ pati res durissimas præ
timiditate nolunt. Metuūt. n. mortes: doloresq; memora
tui aut hñi p̄inde ac passos plurimi faciunt. Ego uero neq;
quo uobis obsequar: neq; ut Homero dissentiā: neq; ut ei⁹
gloriæ inuideā: enitar ondere q̄cūq; ab eo de hisce reb⁹ me
dole meo iudicio dicta fuerint: nō aliunde q̄dē: sed ab ipsa
ei⁹ poesi demōstrationē: p̄bationēq; suscipiēs: sic. n. & ue
rirati fauero: cū ob Mineruā: maxie ne uideat suā se urbe
iniuria destruxisse: neq; p̄i suo cōtraria uelle: Tum neq; id
min⁹ ob Iunonē: & Venerē. Durū. n. & absurdū est hęc q̄
Iouis sit cōiunx: prætulisse uiro unū ex Idæ bubulcis iudi
cem suæ formæ & p̄icipio cū Venere de formæ præstātia
cōtēdere: se iter Saturni filios eē maximā natu: Ingentēq;
(Ita. n. Homer⁹ declarauit fingēs). Et me maiorē genuit
Saturn⁹ ī annis. Deinde uero ita grauiter se hñe: aduersus
Paridē: cui ipsa iudicādi arbitriū præbisset: nā & ihuma
nissimū certe ē: ut q̄ iudicādi facultatē dederit: inimicū iu
dicē ducat. Q̄ m̄ sec⁹ ac ipse cupe iudicarit. Venerē at tur /

pe adeo: & iniustū: p̄nitiosumq; munus elargitā: nullā ha-
 buisse rōnē: neq; sororis Helenæ: neq; ipsi⁹ q; pro ea sniam
 tulerat Alexādri: sed tale cōnubium elargiri: q; & ipsum:
 eiusq; parēres: & urbē deniq; ipsam perditū irer: Præterea
 quoq; neq; illud Helenæ p̄cipēdendū existimo: Hæc filia
 Iouis dicta ob iniustā qdē famā dedecoris clamores forti-
 ta est: ob egregiā uero animi uim: atq; uirtutē: dea ē apud
 Græcos existimata. Sed q̄q̄ in hmōi rebus n̄ra uersat̄ ōfo:
 nōnulli t̄n maḡri ludi īpietatis me accusabūt: q; Homero
 cōtradidere ausim: & apud Misellos adolescentulos carpe
 p̄gēt. Quos ego nō plaris (ut aiūt) atq; simias facio: Pri-
 mū iraq; Homeꝝ ferūt ob paup̄iē: atq; egestatē mēdicare
 in Græcia. Hmōi uero hoīem uri mēdacio quo lagiētibus
 morē gereret: Ac talia dicere: q̄lia illis ad uoluptatē forent
 nullo mō fieri posse uolūr. eos at̄ q; nūc in paup̄tate positi
 sunt: nihil sani dicere aiūt. Quoz; neq; attestatiōes pro mi-
 nima re q̄piā neq; laudes: ut ueras admirtunt. Sciunt. n. q;
 adulariōe q̄dā: necessitate coacti loquunt̄ oīa. Postea uero
 īnqunt: alios ut paup̄i alios ut insano argēti aliqd porrige-
 re solitos: magisq; opinant̄ eos q; p̄ id t̄pis fuerūt ipsi⁹ de-
 prehēdisse insaniā. Vera at̄ mēdacia ne: loquētis haud ad-
 didere. Neq; ego Homeꝝ t̄n paup̄tatis uirupero. Impedit
 enī nihil sapiētē uirū eē paup̄erē: insanūq; uideri Sed qm̄
 (quo ad eā quā de Homero & de paup̄ib⁹ h̄nt op̄ionē) cō-
 sentaneū est. nihil sani ab eo dictū. Verz; neq; hoc qdē pu-
 tant Homeri naturæ inesse mēdaciū q̄c̄q; aut mēdacē: q̄c̄q;
 ab eo admitti. At Vlyssēm quo maxime delectabat̄ pluri-
 ma mentientē finxit. Autolycū uero ēt peierare: & hoc ei
 a Mercurio datū dicit. De diis at̄ īmortalib⁹: cū oēs (ut ita
 dixerim) tū ii maxie q; plurimū ei laudis attribuūt una fa-

tetur uoce: Homerus nihil locutus ueri: & huiusmodi rñ/
siones expiunt porrigere, ut nō ita sentiēs, sed tāq̄ ænigma
te & trāsūptiōe usus hæc dixerit. Quid ergo obstat, & de
hoib⁹ talia ipsum locutus eē. Nā q̄ de diis minus clare quæ
uera sunt loquit̄, cōtraria at̄ ita narrat, ut plane a q̄bulis
mētiri existimet̄, & hoc præsertim utilitatē præse nullam
afferēte. Q̄ ūo ēt de hoib⁹, quoduis mēdaciū dicere hebe/
scat: q̄n̄ qdē & deos trīstari finxerit, & suspirare, & traie/
ctos uulnerib⁹, ac morte pene cōfici. Itemq̄ & adulteria:
& uincula, fideiussioēsq̄ deorū. Nō ea enī impræsentiaē di
co quæ a plarib⁹q̄ antea dicta sunt. Nā neq̄ Homerus accū
sare, sed tm̄mō ueritatē ostēdere q̄, secus scilicet atq̄ ab eo
dicitur res habuerit, in aīo est. Ad postremū quoq̄, & pro
ipsi⁹ cā quæ mihi uisa fuerint, r̄ndebo, q̄, at̄ unus oīum ad
mētīendū impigerrimus fuerit, neq̄ id dicere turpe duxit
ostēsurus ipse sum. Vtrū at̄ uel recte, uel nō id egerit. Hæc
in præsentī cōsiderationē missam facio. Omittēs igit̄ quæ
cūq̄ de diis imortalib⁹ nepharie, ac p̄perā, præterq̄ digni
tatē suā fingere uisus est, hoc unū dūraxat dixerim q̄, neq̄
deorū sermones, quos ait iuicē eos colloq̄ referre ueritus ē,
neq̄ solum q̄ præsentib⁹ diis oib⁹ in mediū habiti fuerint,
sed & quos inter se aliq̄ priuatim habuere, ueluti Iuppiter
in Iunonē p̄cussus ira, q̄m̄ ipsius dolo Troiani sup̄ati tunc
essent, locutus est, & ueluti antea quoq̄ Iuno Venerē de/
precat̄, ut & patrē ueneficio subigat, & cōtextū sibi illud,
quod amoris facundi uim habet, ac uariū tradat cingulū.
Hoc at̄ uerissimile est, clā diis oībus Iunonē deprecari. Nā
neq̄ inter hoīes qdē cōuenit uiro uxoreq̄ inter se disiden/
tibus, & inuicē interdum per cōuiciū accusantib⁹, quēq̄
aliū nosse talia, Et Vlyssēm tale qd̄ obseruantem finxit.

Nam ne uideat fastu quodam. illos qui de eo apud deos ha-
 biti essent. enarrare sermones. Ingr. eos illum ex Calypso.
 illam uero ab alio quopiam accipisse. De se uero nihil tale di-
 xit. qd ab deo aliquo audierit. usq; adeo paruipedeabat ho-
 mines. ac nihil sua interesse putabat. q; dicere nihil ueri ui-
 dere. Nam neq; in adere cuiq; putauit Vlysses scire. q; de se
 apud deos habitis sermones essent. sed cu diceret oia audis-
 se. multis psuasit. Narrat at & Iouis cu Iunone in Ida co-
 cubitu. Itēq; & uerba qbus ante concubitu usus sit. Ita nar-
 rat ac si ipse uiderit audieritq;. Nubes autē. qua Iuppiter
 undiq; circūtexit. ne manifestus fieret ulli. ei ut uidet im-
 pedimento nō fuit. His aut aliud maius qddā ueluti moeta
 aliquā cacumēq; supaddidit. Nam (ne qua nos dubietas ca-
 peret) quō deos sciat. ita fere uobis loquit. tanq; deorū lin-
 guæ nō inexptus foret. cā nāq; dissimilem ait nostræ. q; q;
 nō eadē in unaquaq; re noia: qbus nos utimur illi dicunt.
 Hæc autē eo patere ostēdit q; alitem quandā Cimindyn.
 aquilā ab hoibus nominatā. Calcidē ab diis uocatā dicit.
 Et quēdā ante urbē locū. hoies qdē Batian. deos aut Mi-
 rines monumentū nuncupare. De flumine uero nobis lo-
 quens. q; nō Scamādrus apud deos sed Xāthus appellet.
 hoc iam ipse nomē suis in uersibus usurpat. quasi nō solū
 liceret sibi alias Græcorū linguas cōmiscere & interdū qui-
 dem Aeolicæ: interdum dorice. quādoq; uero Ionice lo-
 qui. sed & deorū immortalū uerbis uti. Hæc aut dicta ab
 me sunt. non accusandi gratia. ut præmissi. sed q; ad men-
 dacia enarrāda strenuissimus omnium Homerus esset. neq;
 in mentiēdo minus. q; in uere narrādo audacter cōsideret.
 exultaretq;. Sic igit cōsideratib9 parua admodū. paruiq;
 faciūda uident ea quæ Homorū cōmentitū dico. Nam & hu-

mana certe (si spectes diuinā incōprehēibilemque naturā)
mendacia illa sunt & nō nihil p̄suasua sed iā mātā extre/
māque manū supaddidit. quēadmodū .n. Barbaris ii loquū
tur: quos diglossos. i. duas scientes linguas uulgo appellāt:
nāque illis interpretant: eodē quoque modo. Homerus nobis
loquit ea quæ deorum sunt interpretās: tāque diuinæ locutiōis
nō ignarus. Primū .n. ait quod nō ea similis nāe sit: neque eadē
apud nos: illosque sunt noīa. Deinde uero de quibusdā expo/
nit: quō utuntur dii. Veluti quā nos aqlā: dii Calcidē uocāt.
Quēdā uero pro ciuitate locū Batian noīatū mirines mo/
numentū apud deos dici: Moly at̄ ingens apud deos dici:
ea uero est cōtra ueneficiū herba: siluestris ruta: qui apud
hoīes uocaretur nō addidit. Fluuiū at̄ ingens nō Scamadrū:
sed Xāthū apud ipsos noīari. hoc iā mō in uerlibus utitur:
tāque liceat sibi nō solū Græcorum miscere uoces: neque lōge pri/
scis noībus: sed & diuinis uti: & interdū quē Aeolice: quōque
at̄ dorice: rursum uero iouice loquē: quēadmodum ut existi/
mo Thessalice aut Cretice & ueluti si Thessalos audiēs seque
uocauit portū. hec at̄ a me dicta sunt ut iā præmiserā non
accusandi grā: sed quod strenuissimus ad mēdaciū sit Home/
rus: neque in mendacitate minus: quā in ueritate narrāda cōfi/
dēs exultabat. Hoc igitur mō cōsiderātibus: nihil aliud eorum
quod a me demonstrant̄ admirabile: incredibile uerū: sed
parua & humana quædā ad diuina & magna mēdacia ui/
deant. Agrestus. n. illud narrare bellum quod cū Trojanis
Achiui hūere: nō statim a primordio: sed uñ icidit orsus ē.
Id at̄ mēdaces p̄pe oēs quod quominus deprehēdi queant: nihil
gradatim: & suo ordine narrare uolūt: implicātes: intricātesque
efficiūt. Nā si secus ab illis fiat: re ipsa manifestant̄. Hoc at̄
& in iudiciū ituri licet: Aliū .n. ii quēdā obseruāt ordinē quod

cū arte mētiant. Volētes at̄ uera dicere: ita narrāt: ut unū
qd̄ cōtingit: primū qd̄ priō: scdm̄ at̄ scdo: itidēq; & alia
deinceps. Hęc igit̄ una est cā quo minus a poetis priō ini
tio pro rei natura cceptū sit. Altera uero cā q; ipsi9̄ princi
piū: finēq; arte ac dolo studuit maxie pditam ire: & ipsar̄
re9̄ opionē cōtrariā factū ire. Proinde neq; principiū neq;
finē clare ac liq̄do narrare ausus est: neq; de his q; cōdicere
pollicit9̄: sed sicubi meminerit: negligēter & breuiter: p̄spi
cūeq; pturbās meminit: nā neq; in his cōfidebat: neq; po
terat qd̄ apte dicere: cōtingit at̄ & hoc mēdacib9̄ sapissi
me: ut alia quādā ex re ipsa dicāt: i iisq; tūc imorent̄ cū rē
maxie occultare uelint. Narrāt at̄ neq; p̄ponētes neq; au
ditorē ad attentionē constituentes: neq; unūq; d̄q; in suo po
nentes loco. Id at̄ eo faciūt: quo maxime auditores lateat:
& qm̄ quādā uerecūdiā turbationēq; afferre mēdaciū solet:
& tūc maxie cū de maximis reb9̄ sit. Vñ neq; magna uoce
mētientes: cum ad hoc deueniunt: loq; solent. Quidā uero
garrunt: & obscure dicunt: Alii uero nō tāq; ipsi qd̄ uide
runt: sed tāq; ex aliis accepint loquūt. Sed q; ueri aliqd̄ nar
rat: cōfusus & nihil subterfugiēs narrat. Neq; Homer9̄ igit̄
de raptu Helenæ: neq; de urbis captiōe clare loquit9̄ est:
neq; licētia dicēdi qd̄dā: & oñtatiōe in iis utit̄. Eni uero stre
nuissim9̄ ad mentiendum (ueluti dixerā) existēs: repulsus
deuictusq; subterfugiebat: q; sciret secus narrare q̄ ipsa re
fuisset: & ipsam rei sumā emētiri: Nā & unū initiū cape ma
gis decuit q̄ ab illa ipsa quā Alexāder p̄petrarat iniuria cō
tumeliaq; q; & bellū cōstitutū eēt: Præsertim cū oēs q; cōti
gerāt & ira tenerent̄: & pro fine cōtēderēt. in Traianos at̄:
in qb9̄ reb9̄ patiebant̄ misericordia teneret̄ nemo: sic, n. be
niuolētiorē & attētiorē fuisset auditorē hitur9̄. Sin rursus:

quæ oſum maxia formidabiliſſimaq; fuiſſent: uarios mul
tipliciq; affect9: calamitateſq; (id qđ ẽt oēs i primis oĩum
audire cupent: narrare uoluiffet: qđ ant mai9: aut formida
bili9 urbis captiõẽ narrare poterat. Neq; pluris certe hoĩes
loeto cõfici: neq; aliđ miserabili9 qđcũ. Alios qđẽ ad imorta
liũ deoꝝ aras: p tuẽda uita defugiẽtis. Alics uero p natist
& uxorib9 repugnãtes. Neq; mulieres: neq; uirgĩes regias:
ita i captiuitatẽ: aliqñ & dedec9 actas eſſe: Alias a uirc 9:
alias a patrũ cõplexib9: alias a fratrũ extrahi: ipſaq; at qñ/
d i ab ipſis deoꝝ ſimulachris uiolẽter abduci: qđ cũ amãtiſ/
ſimos uiros i nece iacẽtis: & teneros infantulos qđ ſæuiſſime
humĩ lapſos itue: ẽt: neq; dicẽdi exttemũ uale: neq; oculos
claudẽdi facultatẽ hẽbãt: neq; plura deoꝝ templa i prædã
agĩ: neq; pecunias diripi: neq; ita urbẽ penit9 icẽdi: ac flã/
grari oẽm: neq; maiorẽ clamorẽ aut ſonitũ fragorẽq;: & ae
ris & ignis: illis qđẽ peũtib9: his at irruẽtib9. Hęc at Pria
mũ tãq; breui futura loquẽtẽ finxit: qđ poterat ipſe p ſua uo
lũtate: ut iã ſcã pcurrere: & cũ qđcũq; cõſueuerat celeri nar
ratiõẽ: quæ minima fuiſſent: & augere: & in admirationẽ
ſtuporẽq; adducere. qđ ſi uirc 9 illuſtriũ loetũ narrare uo
luiffet: qđ uel Achillis uel Mẽnonis: uel Antilochi: uel Aia
cis: uel ipſ9 deniq; Alexãdri necẽ omiſit: Qui & Amazo
nũ exercitũ: præclatãq; militiã: & illud qđ dicit Achillis
cũ Amazone geſtũ præliũ adeo pulchrũ & admirabile re
liquit. Aut cũ amnẽ pugnantẽ finxit: quo admiratiõẽ ali
quid dignũ diceret: & Vulcanũ cũ Scamãdro dimicantẽ
reliquoſq; inter ſe deos uincere: ac uinci: & uulnerari: ea
ductus cupiditate: ut ob egeſtatẽ tantãq; taliumq; quas re
liquiffet rorẽ: magnum aliquid mirabilẽq; narra: et. **Quæ
autem Primum dicentem finxit talia ſunt:**

Meq; pater:senii sublimine perdet iniquis
 Omnipotens fatis:dutissima multa tuentem.
 Natos morte premi:natas seruire trahenti
 Euetti thalamos:& paruula pignora tristi
 Præcipitata solo:passim mauorte sub alto:
 Et danauum nuribus nymphas abducier atris,
 Meq; aliquis:postq̄ pressum mucrone corusco
 Verberat:& gelidos animo spoliauerit artus.
 Extremum uis cruda cauum trahet hostia circum.
 Necessè est igit̄ ex his fateri:aut rudè Homerū:& ignauū
 reꝝ iudicem fuisse:& ob id minora:humiliotaq; elegisse:
 maxima uero atq; grauissima aliis reliquisse:aut nō cum
 posse: id quod dixeram:irrobore mēdacia: in his autem
 quomodo res acta fuerit:poesis ostendit. Id autē uolebat
 occultare:nam & ita in odyssea res in Itacha mortēq; pro/
 corum ipse narrat. Mendacior̄ autē maxima nequaq; per
 tulit dicere,de sylia:de Cyclope:de ueneficiis Cyrces:de
 Vlyssis ad auernum descensu. Sed Vlyssē apud Alci/
 noum narrantē finxit: Quo loci & de equo:& de Troiæ
 captione canēs demodocus paucis narrat uersibus, Videc̄
 autē mihi haud quaꝫ hæc ab initio:quippe quæ nunquā
 fuissent animo habuisse. Poesi uero progrediente:quoniā
 uideret facile homines admittere omnia: ipsos aspēnādo
 Græcis autē:Atridisq; obsequendo:omnia confudit:& in
 contrarium transtulit:dicit autem incipiens.
 Pellidæ cane diua truce implacabilis iram
 Graiugenis quæ Mille tulit funesta dolores:
 Multorumq; nocens animis repleuit Auernum
 Fortibus Herouum:canibus quos dira trahendos
 Alitibusq; dedit:Louis hinc sententia mansit,

Ait. n. hic de p̄tinaci Achillis duntaxat ira: de calamitati/
busq; & Achiuor; p̄nicie se dicturū: q; multa & terribilia
passi fuerint: ac multi p̄ierint insepulci: p̄inde atq; maxi/
ma hæc in re fuerint & poetica narratiōe dignissima: Io/
uisq; suā in reb; p̄fectā ac finē sortitā dicit: quēad
modū certe cōtigit. Rex at demū uicissitudinē: & Heclo
ris loethum: in qb; pollicēdis beniuolos fuisset auditores
& attētissimos hitur;: haud p̄ponēs tetigit: neq; q; ad po/
stremū Ilion captū fuerit: fortassis. n. nōdū cōsiliū inierat:
puertendi oīa. Postea uero cū uellet malor; cām narrare:
Alexādro Helenaq; omissis: de Chryse & ei; filia nugas re
fert. Ego igif ab uno ex Aegyptiis sacerdotib; q; bene ad
modū diligēter: & ad unguē: ut aiunt: rē narraret: talia au
diui. Is. n. cū alia Græcor; multa ridiculosa diceret tāq; ue
ri nihil de reb; plurimis cognoscētū: tū hac maxime cōie
ctura uterē: q; & Troiā ab Agamēnone captā certo cre/
dant. Et Helenā Menelao nuptā Alexandrū adamasse: &
hoc ita uehemēter credāt: ab uno decepti uiro: ut eor; q; q;
iureiurādo id affirmaret: Aiebat aut historia ipsam omnē
prius apud eos mādātā lris: p̄tim qdē in sacris scriptā codi
cibus: p̄tim uero qbusdā impressam statuis: Quædā uero
a paucis aliquib; solū deletis statuis celebrari. Nōnulla at
& ex his quæ statuis ip̄ressa sunt: ob illo; ruditatē atq; in
curiā: qui postea secuti sunt: minime credi: esse at hæc quæ
ad facta Troiana p̄tinēt in iuniorib;: Menelaū nāq; apud
ip̄sos uenisse: & oīa ueluti gesta fuerāt narrauisse. Me uero
deprecāte rē narraret; p̄ricipio qdē refragabat;: cū diceret
Græcos sup̄bos: atq; elatos eē: q; cū oīum rudicissimi sint:
eruditissimos sese putāt. Hoc at morbo nullā eē molestio/
rē pestē neq; uni: neq; plurib; q; cū rudis aliq; se sapiētissi/

mum ducit. Hmōi. n. hoīes nunq̄ ignorātia liberari posse.
 His āt uos Græci Iuniores adeo estis affecti: ut poetā aliū
 quēdā q̄ ab Homero psuasus hæc itidē oīa de Helena fin-
 xisset. (Hunc āt Steficoꝝ puto) ab Helena excæcatū: tāq̄
 mēdacio usum dicatis. Rursus āt ubi cōtraria finxisset: cō-
 tinuo reuidisse. Quæ dicētes nihilo tñ minus uerā eē Ho-
 meri poesim inqunt: Et Steficoꝝ qdē insequenti oda nar-
 rare: q̄ nusq̄ oīno Helena nauigarit. Alii āt qdā inqunt:
 Helenā ab Alexādꝛo qdē raptā: sed huc apud nos in Aegy-
 ptū applicuisse. Neq; tñ in re tā dubia: tāq̄ absurda suspi-
 cari deceptionē quarūt. Hui⁹ āt rei cām aiebat: qm̄ uolu-
 ptatē Græci mirifice colunt: quæ suauiter ex aliquo & ue-
 nuste referēte audierint: ea existimāt q̄ uetissima: & poetis
 q̄cqd̄ mentiri uelint assentiunt: & ipsis plane licere dicūt.
 Verūtñ quæcunq; illi narrauerint credūt: eosq; interdū in
 his de qb⁹ ambigūt reb⁹ testes afferūt. Apud Agyptios āt
 nullo mō licere inq̄bat: neq; p̄ metrum narrari q̄q̄: neq;
 poesim oīno esse. Sciunt. n. hoc auditui uoluptatis uene-
 nū esse. Quēadmodū igit̄ sitiētēs uini nō indigent: sed iis
 abunde aquā bibere est: eodē mō uolentes: quæ uera sunt
 noscere metrosq; indigere. nihil sed satis iis supq; cedit audi-
 re simpliciter: Poesis uero ita audire mēdacia psuadet: ue-
 luti uinum in cōsiderate & inaniter bibere. Sicuti ergo ab
 illo audiui na- rādi piculum faciā. Addāq; quæcūq; mihi:
 qd̄ ueri hac ī re sape uisa sunt. Iuquit. n. ī Spartha fuisse
 Tindaꝛ: & sapientē uir: & regē maximū. Hunc duas ex
 Jæda filias: duosq; filios genuisse. Hos āt eodē quo & nos
 dicimus noīe appellatos. puellas qdē clytēestrā & Hela-
 nā: gemellos āt pueros Castorē & pollucē: p̄ pulchros illos
 & magnos quidē: & Græcoꝝ oīum lōge fortissimos: fuisse

aūt Helenam formæ præstātia famosissimā: multosq; cum
adhuc puellula esset: eius cōnubium petiisse: Quædē ab
Atheniēsiū rege Theseo rapta cū ei⁹ frēs repēte Thesei so/
lum inualissent: urbe in prædam uersa: sororē reportarūt.
Accipientes itaq; ii mulieres alias abiere. Thesei uero ma/
trē captiuā ad penā egere: fuisse nāq; ipsos tales: qui omnē
Græciā pulchre debellare: ac facile fundi⁹ expugnare pro
uoluntate potuissent. Tunc at subdidi: q; & apud nos hæc
dicerent: q; q; & in olympia ipse uiderim in tēpli Iunonis
ærario raptus Helenæ monumētū lignæ in sculptū arcæ
quā Cypselus deæ obtulisset: Castorē: & pollucem tenētes
Helenā: quæ Ethra Thesei mæ capite apprehēsa: ei⁹ comā
dilacerās traheret. Itē & superscriptionē prisca lris inscri/
ptā. Post hæc at inq; Timēs Tyndaridas Agamēnon (scie
bat. n. q; pegrin⁹ esset: & aduētiti⁹: dñaret Argiuis) uole/
bat eos sibi affinitate cōciliare. Quāobrē Clytēnestra uxo
re sibi accepta: frī Helenam ꝑcabat. Græcor; at nemo ei se
assensurū inq;ebat. Cū unusq; sibi ex genere magis cōue
nire: q; Menelao pelopidæ diceret. Venerūt at & exteri ꝑci
multi: cū ob eius pulchritudinis gloriā: tū ob fratrū ꝑi: sꝑ
potentiā. Visi at mihi sunt & hoc uerissime narrare. Qui
plysthenis Sicioniēsis Tyrāni filiā: quēdā ex Iealia incolē/
tib; ꝑcatum uenisse tradunt. Et pelops quidē ex Asia ꝑfe
ctus Hippodamiā: Oenomaī filiam. Theseus uero unā ex
Amazonib; a flumine Thermodōte uxorē duxit. Et ue/
luti ille inq;ebat ipsa ēt Io. ab suis dedita quidē: nō at in bo
nem uersa: & asylo usq; adeo stimulara: Aegyptum petiit.
Ita. n. mos erat: ut ēt plurimū distātes: ubi gloria sic rerēt:
& traderent & accipient inuicē mulieres. Vñ & Alexandrū
quoq; tum ꝑnus cōsulum uirib;: tum cūctæ ꝑꝑe impitātē

Asia. Neq; præterea Troia distante multum: & pelopidis
 iam in Græcia uolenti dñantib; ac reb; maxime ptur/
 batis: cōiugii cōficiendi grā uenisse inq̄bat. Veniēs itaq;
 cum opib; multis: & apparatu plurimo ueluti cōiugium
 cōtracturus. Tyndar; & Helenæ frēs pro cōstituēda re ad
 uerba uocat. Qui de Priami imperio: de pecuniar; copiat
 deq; potentia q̄q; alia: & q; successor impij ipse futurus sit
 narrās. Menelaum priuatū esse aiēbat hoīem. nō. n. illi sed
 Agamēnonis filiis dñium attinere: qđq; deor; ipse amicus
 esset: & sibi Venus qđ optimū inter mortales cōmubiū fo/
 ret polliceret. Se igit̄ illius imprimis filiā delegisse: tā& si
 liceret ei si uellet aliquā ex Asia accipe: siue Aegyptior; re/
 gis: siue Indor; filiam. Alior;. n. oīum a Troia in Aethio/
 piam usq; principatum se tenere prædicabat. Aethiopibus
 nāq; nepotem suum Memnonē: qui ex fratre Priami Thy/
 tonio natus eēt: impare: qui & alijs suasionib; multis usus:
 Lædam & alios quosq; necessarios munerib; afficere. quot
 quot neq; omnes una Græci potuissent. Et se præterea di/
 cere cognatōis linea Helenæ iunctum esse. Priamū nāq;
 ab Ioue originē ducere: scire autē & illos ipsor; q; sororem
 ex Ioue eē: Agamēnoni uero: Menelaor; p̄iā exprobare.
 Eos nāq; ex Syphylo Phryges dicere: longe itaq; præstare.
 Asia regib; q̄ Asia trāsfugis affines effici. Nā & Laumedō/
 dontē quoq; Thelamoni q̄ Troiā nubendi grā cū Hercule
 petiisset. Hesionē filiā dedisse. Hercule. n. ab eo duci tāq;
 Laumedōtis & amicū & hospitem. Ad hæc igit̄ cōsultanti
 cum filiis Tyndaror; sanius cōsiliū uisum est de affinitate
 cum Asia regib; cōtrahenda. Pelopidar;. n. familiam hñe
 Clytēnestram Agamēnonis cōiugem. Reliquū uero si cū
 Priamo affinitatē cōtraxerit: futuros se & Asia reg; dños;

esseq; sibi impedimēto neminem: quominus Asiæ totiusq;
Europæ ditionē teneant. Ad hæc at Agamēnon cōtendere
& rōnib; supari: inq̄ebat. n. Tyndarus satis hīc debere eū:
q; gener esset simulq; edocebat haud cōducere fratrem eius
Menelaū: paria adipisci. sic. n. ad insidias p̄mptiorē fore:
Nā neq; Atreo Thyestē fuisse beniuolum. Suasit at eo ma
xime: qm̄ diceret haud id toleratū iri ab aliis Græciæ p̄cis
ubi præter spem sibi accidisse p̄spexerit: neq; a Diomede:
neq; ab antilocho: neq; ab Achille: qn̄ bellū inferrerēt. q; q;
piclitabit: eos q; essent Græcor; potētissimi hostis effi cere.
Quare meli; esse ne belli seditiōisq; inter Græcos uberri/
mā materiā: principiūq; iniret: ille uero tā etsi p̄turbaret:
nō tñ erat in manu sibi: quo pacto Tyndar; q; suæ natæ fa
cultatē h̄ret: impedire quæat: præsertim cū filios eius p̄time
sceret. Sic itaq; ubi Alexāder Helenā post ei; parētes: fra/
tresq; ex iusto p̄suasos accæpisset: multa illā cū sælicitate
atq; gaudio agens abiit. Priamus at: Hectorq; ac reliq; oēs
plurimū ex eo cōnubio uoluptatis suscepe. & Helenā quo
q; ipsam cū sacrificiis & supplicatiōib; excæpe. Cōsidera
uero inquit & cōtrarii quoq; sermonis stulticiā: si fieri tua
sniā potuerint quæ dicunt. Primum qdē ut mulieris nunq̄
uisæ amore quisq; teneat: deinde ut deserentē illā: & uis;
& patriā oisq; necessarios suā i sniā trahat. & ut paruulæ
iā ueluti puto filiolæ m̄ p̄grinū sequat uis;. Ob hæc ergo
absurditatē fabulā illā Veneris: quæ lōge hui; obstupescē/
tior est cōfinxere: qd si Alexāder recordat; est ex p̄s; ma/
trisq; cōsensu rem gessisse (nā neq; certe insensatus erat sed
sape uidebat plurimū) q; cōsentaneū est Hectorē postea q;
& ipse rem ab initio assensisset: exprobratione: atq; cōui/
cio ob eā quā Homerus rapinā refert i eū uti. Dicit enī sic

Praue Paris. forma melior. molliq; puella
Intrepidus bellaret oro. Veterator inq;
O uicinam nunq̄ genitus: seu morte premissus
Ante nephanda fores connabia: nulla iuabit
Te dulcedo lyræ: Veneris nec munera diuæ.
Nec coma nec species. cum puluere lapsæ iacebis.
Quo præterea & Helenus uates: & Cassandra sacerdos
Phœbi: Itemq; & Anthenor: qui saepe uideret nō mediocri
ter minus futura prædixerūt: sed ad postremū moleste fe/
rebāt: & in gesta re trepidi formidabāt. At licuerat hijs na
uigantem impedire. Vex̄ ut stultitiæ uehementiā intelli/
gas: & q̄ inter se mēdaciā repugnent aduerte. Inqunt pau/
cis añ añis Herculem parua irritatū ad irā cā: urbem po/
pulatū: nā quos ei Laumedō dare pollicit⁹ equos eēt emē/
ti⁹ haud dedit: & ego uersus qb⁹ hæc dixit mēoria teneo.
Is dudam huc ueniens: cum sex modo nauibus Heros:
Cum p̄ uiris paucis: magni periturus amatos
Laumedontis equos: disiecerat Ilion armis:
Et calles quoscunq; ruens deleuerat urbis:
Profecto inq̄: neq; hoc uere narrat: quo. n. pacto urbs ita
capta desertaq;: tm̄ adeo ī cumulum breui tpe excreuisset:
ut inter Asiæ urbes īprimis floreret: quō Hercules quæ iā
pridē insupabilis fuisset: sex munitis nauib⁹ in ditionē
accepisset. Achiui at̄ cū nauib⁹ mille ducentisq; uenientes
in captiuitatē redigere minime potuerūt: siue quō Hercu
les q̄ Laumedontem pinde ac oīum sibi inimicissimū neci
tradidisset. Priamū filium regno dñantē sinere q̄ alium cō
stituere maluisset. Sin ergo Hercules ueluti inqunt urbē
cepit: Quo ergo nūc tā absurde narrāt. Quonāq; pacto
Troianū: Priamusq; qui scirēt nullo antea tali delicto p̄pe

trato postremū sese excidiū p̄ alienā uagātes passos: & cū
multi urbis captiōē crebra tenerēt memoria: quo inq̄ pa
cto Græcorū inimicicias minus reformidarūt: Neq; ipse
aliquis impedimēto Alexandro fuit: Quo at̄ mō in Græciā
p̄fectus cū Helena: siue cōmertii cōtrahendi: siue loquēdi
facultatē habuerit: seu q̄ fieri potuerit: ut eādē nihil curæ
neq; de parentibus: neq; de p̄ria: neq; de uiro: neq; de filiis
neq; de illa quæ de se apud Græcos fama futura esset præ
se ferentē: neq; sup̄stitēs fr̄s metuētē: q̄ pri⁹ a Theseo ip̄
sam abstulissent: q̄q; neq; ablatā paruipēderēt: suā ī sniam
traheret: hoc at̄ quō p̄ntem Menelaum latere potuit: quo
minus quæ fierent internosceret. Absente at̄ uiro mulierē
ad colloquium uenire: neq; id aliū sensisse quēq; aut q̄ sen
serūt clam tenuisse uerisimile certe nō est: Accidit ad hæc
q; & Ethra Thesei m̄i quæ captiua esset cum Helena sol
uisse phibet. Nō. n. satis id fuerat Thesei n̄ m̄ ī Spartha
seruitutē degere: nisi ad Troiā secuta traderet: Alexander
at̄ intrepide adeo: & tanta cum licentiā rem pegit q̄ nō ei
abūde fuerit mulierē abducere: sed & pecunias sup̄adidit.
Neq; deferri in eum quēq; neq; ex Menelai: neq; ex Tyn
dari satellitib⁹: neq; ipsos Helenæ fr̄s præsertim cum na
uiū Lacona nō esset uacua: mirabile id certe: & absurdū ē.
Item & id magis ambigēdū potuisse illos pedestres absq;
tumultuariōē: & turbis ex Spartha ad mare descēdere. Nā
rapina mox clamorib⁹ ī multos declarata. Nullo qdē mō
fieri potuit: ita ut cū Alexandro Helena p̄geret: minime at̄
præter rōnē fuit cū ea cōnubio a suis data esset: & Eihram
p̄fectā: & pecunias secū delatas cē. Horū. n. rapinæ nihil:
sed cōiugii signū est. Cum itaq; post illud (ueluti dixi) cō
nubiū: Alexander cū Helena remigans abiisset: Menelaus

quidem propea quod secunda de re sibi ac sparet: accidisset: & ægre
ferebat: fratremque accusabat se ab eo perditum ingens: Agamemnonem
non autem illi quidem uerba minimi facere: sed perterritum Ale
xandrum plurimum: suspicari namque ne res illum aliquando quæ si
bi ob Clytemnestra coniugium spectare arbitraretur: contrarium
habet pro pugnatorem. Proinde & alios Helenæ procos conuocare
& eos omnes contumelia affectos: & Græciam contempui ha
bitam dicere: pulcherrimam namque: & optimam mulierem (quasi ni
hil apud eos digni relictum esset) id barbaros datum iri.
Hæc autem dicens Tyndarum excusare: & illi ignoscendum diceret
eum namque muneribus decipitum obtulisse. Sed Alexandrum
& Priamum horum omnium malorum auctores ostendebat. Sic igitur
eos omnes in Troiam expeditiones ducere exhortatus: non nul
las illius capiendas: ubi cuncti auxilio forent: sibi spes esse
dictabat. Hoc autem pacto per multas eos opes direpturos:
ac solo dominaturos quod opomo: esse namque tum urbem quidem
ceterarum omnium imprimis locupletissimam: tum uero homines
deliciarum illecebris depeditos habere se præterea cogna
tos in Asia ex Pelope plurimos, qui summo in Priamum
irritati odio, sibi auxilio futuri sint. Quibus auditis alii ad
irram agitari, & eam rem ad Græciam cedere contumeliam sa
ne arbitrari. Alii autem eam expeditionem utilitatis sibi non
parum allaturam sperare, increbruerat enim apud omnes
opinio res Asiae permagnas esse, & mirandum quendam in
modum opulentas, & siquidem superati ab Menelao essent:
qui & ipsa Helenam procaretur, minimi rem duxissent, quoniam
immo essent omnes ei congratulari, sed Alexandrum omnes
habebant odio, quoniam quasi sibi interceptam coniugium
periret. Expeditione igitur constituta, Agamemnon Helenam per
legatos repetit per fuisse ingens ea quæ Græcia esset Græ

eorū alicui: & nō Troiano nuberet. His at̄ auditis cū Troi-
iani oēs: tū Priamus: & Hector imprimis turbati sunt: q̄
adeo impudenter Græci: cū Helenā Alexāder legitime ab
p̄fe accepisset: & ea nubere illi uolisset: facere uerba au-
sint: Quare cū nō esse nescios belli cauillationem ab illis
queri r̄ndissent: se nunq̄ t̄n: q̄ fortiores forent initium belli
facturos: sed ultionē de incohātib⁹ suscepturos subdidere.
Quapp̄ cum bello Troiani premerent̄: ac multa eos pati
aduersa cōtigisset: sed nō quotquot Homerus refert: t̄n &
eorū solo deuastato: & hoīum cæde p̄petrata plurima: diū
ac multū distulere. (Sciebāt, n. ad iniurias Achios ferri:
& Alexādrum p̄ter ius: atq; rōnē egisse nihil) q̄ si secus
fuisset: q̄s Troianorū aut frater: aut p̄: aut ex aliis p̄t̄tib⁹
q̄q̄ ciuib⁹ tāta cū tolerātia belli mollem ptulisset. Nā cū
ob illius iniquitatē urbs desolatū iri piclitarēt: licebat red-
dendo Helenā oēs se saluos facere. Qui t̄f (ut ii p̄bent)
post Alexādr̄i lætū eā adhuc detinuerit: & Deiphœbo m̄i
monio cōiunxere: tāq̄ maximū in urbe h̄rent bonū: time-
rentq; sese ab illa relictum iri. Eniūero si Alexādr̄i amore
prius subacta m̄sit: quo pacto rursus manere uoluit: nisi
& Deiphœbi amore p̄cussam dixerint: Cōsentaneū. n. fu-
erat Helenā suasisse Troianis: (q̄ & ipsi pati essent): ut eā
redderēt: q̄ si metui Achios ei fuisse dixerit: at belli solu-
tiōes antea inueniri decuit: Græci nāq; cū nōnulli iā & for-
tissimi uiri interissent: libenter se bello liberaissent: nā neq;
qd̄ de rapina d̄f ueg; fuit: neq; aliā belli cām Troiani p̄æ-
buere. Quare facile se sp̄abāt superiores euasuros: His. n. i
reb⁹ hoies: q̄b⁹ sunt iniuria lacc̄siti: ad extremū usq; repu-
gnādo ulciscēdoq; p̄ferūt. Hæc itaq; nō sec̄s atq; a me nar-
rant̄ fuisse ex st̄imes uelim. Nā lōge certe magis credēdū

est & Tyndarꝝ sua spē affinitatē cū Asiæ regibus cōtra/
xisset: & Menelaū: quā præter spem sibi de eo cōnubio acci/
disset grauitè rē tulisse. Et priamidas Agamēnoni ne græ/
ciæ rē potirētur metui fuisse. Quippe qui suū progeni/
torē Pelopē ex eodē natum: ac migrantē solo audiret: ob
Oenomai affinitatē Pelopōnesum dominio tenuisse: quōq;
& alii exercitū duces ea odii uehementia lacecessit: quoniā
min⁹ quibusq; nupserit. huiusmodi belli partes cæperint:
quā q; eam Alexander: quā ignoraret mulierem adamarit
& ob id negotii nauigātī sibi Priamus qui haud esset igna/
rus Troiā: ut ipsi tradūt) nuprime a græcis captā: & patrē
Laumædontē cæsum assensus sit. Ad postremū uero q; &
bello læpti: atq; circūuenti: & tantū malorum passi Hele/
nā restituerē: neq; Alexandro uiuo: neq; quū iā diē obiisset
nulla iā illis salutis spē relicta noluerint. Ex altera uero p/
te q; eo Helena amore in pegrinū hoīem: quo eum princi/
pio collocutā: nequaq; cōuenit: adeo exarserit: ut & patriā:
& necessarios: ac uirū deniq; ipsum deferens: homines qb⁹
odio esset: cum dedecore petierit: & q; iis peractis nemo ex/
eunti sibi ac pedester ad mare usq; proficiscenti fuerit ipe/
dimento: neq; sit nauigantē persecutus quisq;: & ut Thesei
māter quæ iā ætate confecta esset: & Helenā (ueluti pspi/
cue cognosci potest) odio haberet: cū ea classe deuecta sit.
Ad postremū uero: ut Alexādro mortuo: (cuius eā amore
detentam peribent) Deyphœbo cōnubio iuncta fuerit: pol/
licita iam rursus Venere: (ut existimo): quādoquidē neq;
ipsa apud suū abire uirum: neq; Troiani restituerē illā uel
lent: quo ad in captiuitatē urbs redigeretur. Horū uerifi/
mile profus nihil neq; fieri certe potuit. Accedit ad rē q;
alios quidē Achiuos omnis quos minus res tangere uide/
D

batur suas unā cōtulisse uires Homerus refert: sed Castorē
& Pollucē: quos maxie cōrumelia illa premeret solos ea in
expeditiōe defuisse. cōtrarictatē uero hanc nō mediocri cū
uerfusia Homer⁹ cælans Helenā primo admirantē finxit.
Deiñ rñdit inquiens antea illos ex hac migrasse uita. At iis
certe uiuis p̄spicuū est illi⁹ quā dicunt rapinā p̄petratam:
postea uero & annos decem indulgentē rei Agamēnonem
& exercitus cōgregantē expectarunt: neq̄ statim ab initio
qd de sorore actam esset & eo maxie si nauigaret noscere
potuissent: nōne & p̄priis freti uiribus: cæpiissent bellum.
Nōne & cōtra Theseum q̄ tum græcus tum oīum & erat:
& habebat fortissim⁹: q̄q̄ p̄ multis præerat: & Herculi Pi
rithooq̄ amicitia iunctus esset et Thessalis Boetiisq̄ sociis
utere in p̄cenas cōtinuo p̄cessere. In Alexandrum uero re/
formidassent p̄ficisci & Attidas q̄ decēniū uires cōgrega
rent oppiri maluissent. Fortassis autē cōlentaneum fuerat
Tydas: quoq̄ ipsum p̄ficisci: neq̄ ætatem esse impedimen
to sibi: non. n. erat Nestore: neq̄ phœnice senior: neq̄ illos
magis inīq̄ tē ferre q̄ p̄rem sese decuit. Ves: neq̄ ipse: neq̄
filiū in bellum p̄rexere: neq̄ expeditiōem q̄dem fieri uole/
bant: sua nāq̄ sp̄ote Helenā tradidere: q̄ppe q̄ ex p̄cis oīb⁹
Alexandrum tā ob impiū magnitudinē q̄ ob illi⁹ fortitu/
dinem plane delegissent: nā animi præstantia: atq̄ splendo
re cædebat: Alexander nemini: Quo factum est: ut neq̄ illi
bellaturi: neq̄ Lacedæmonior⁹: q̄sq̄ p̄fectus sit q̄ Lacedæ/
monis at̄ præflet Menelaus: & Sparthes impio uiuo ad/
huc Tyndaro potiret̄: id mendacii certe plurimum præ se
fert. Dus. n. & graue fuerat Tyndas: Menelao regnū ob
ingrauescentē cænisse ætatem: q̄nq̄dem Nestor ipse: neq̄
pri⁹: neq̄ postremo ex Illo rediēs filios regno impare haud

ptulerit. Vident. n. & hæc quæq; dubietatis nō nihil ac mē
 daciai sape. Cum Troianā igit Achivi terrā attigissent: mox
 solo primū phibent: Prothesilausq; q; terrā cape primum
 prexisset: & alii nōnulli obtruncant: q̄re p̄ inducias rece/
 pris cadaueribus in Cherronesum nauigauere: quo ē loci
 Prothesilaus sepelit: de in circūq; nauigātes: & Troianoꝝ
 ascendeutes solū oppida quædā populati sunt. Alexander
 at Hectorq; plebēq; q̄dem & uulgus oē in urbem ex solo
 redigere: paruas ar̄ urbes: quæ sec̄ mare sitæ essent: (p̄p̄ea
 q; auxilium ubiq; ferri nō facile posset) omisere. Græci at
 rursus in Achiuoꝝ nauigantes portum cum noctu clā ter/
 ram ascendissent: classē statione muniere: & uallum ob
 Hectoris: Traianoꝝq; formidinē pfodere: ac tāq; obsidēdi
 magis q; obsessuri parabant: hi uero alia qdē oīa cum Ho/
 mero assentiunt: musq; at factum ab eo dici negant: cū ille
 tñ finxerit ab Apolline demū Neptūnoq; imissis amnib9
 eum pditum: & (qd̄ oīum mendacissimū est) euersum fun/
 ditus: nā & nunc quoq; amnes illi locū supant: marisq; nō
 nihil iā usurparunt. Reliquum uero tēpus prim q̄dem affe/
 cerunt: prim at malo affecti sunt. Urbem. n. Græci adoriri
 eoꝝ qui intus essent multitudinem: uiresq; formidantes ne
 quāq; ausi sunt: & instructa quidem acie dimicatum raro:
 missilib9 uero Græcoꝝq; latrocinis plerūq;. Quo Troi/
 lus mō adhuc puer Mnesteusq; & alii nōnulli occidunt.
 Erat. n. Achilles ad insidias: nocturosq; insultus callidissi/
 mus fortissimusq;: unde & Aeneam hoc uno adortus non
 parē absuit: qn̄ morti in Ida dederet: itidem & alios: hinc
 inde p̄ oram Troianam multos: & ea quoq; quæ cum mi/
 nus recte seruarent oppida cepit. Nam terræ Achivi nisi
 q̄tum castra occupassent potiebant nihil. Huiusce aut̄ rei

ea est cōiectura: q̄ nunq̄ certe Troilus extra incenia longe
præsertim ab urbe exercitatiōis gr̄a decertasset: neq̄ Cher
ronelsum ueluti fatent̄ oēs Græci coluissent: neq̄ ex Lēno
uinū eis deueheret: siq̄dē Troadis potirent: tibi uero Achi
ui grauiter in eo bello afficerent: forentq̄ eorū quæ speras
sent adepti nihil: & sociis Troianos in dies magis magisq̄
affluere intuerent: se at̄ peste ac fame premi. Seditio inter
exercit⁹ duces (id q̄d nō secūdis solet reb⁹ sed aduersa utē
tib⁹ fortuna accidere) exorta est. Hæc at̄ & Homerus ipse
(neq̄. n. ueritatē oēm obducere potuit) in illis fatef̄ uerli
bus: q̄bus Græcorū cōcionē: q̄ belli mollem iniq̄ ferēt: atq̄
abire uellent. s. pro exercitu reuehendo congregatā memi
nit: quo loci facile declarat: & uulgus ad nauis decurrisset
& uis tādē a Nestore Vlyssēq̄: q̄ uaticiniū aliq̄d prætedē
rent ac paḡ t̄pis relic̄tū dicerent: q̄d eos tolerari ab eo pre
carent̄ detentū illud esse. Vate at̄ hunc superiorib⁹ in uerli
bus Agamēnon inqt̄: nihil unq̄ ueri uaticinari solitum. In
his igit̄ quæ in hūc usq̄ locum deinceps Homerus cecinit
nō oīno paruipendere uident̄ hoīes: sed ueritate quodāmo
teneri: nisi q̄ minus ipse quæ ad Helenæ rapinā ptinet nar
rat: sed Hectorem Alexandro exprobrantē & Helenā apud
Priamū deslentē: & Alexandrū ipsum Helenæ secū cōme
morantē cōcubitum finxit. Id at̄ dilucidissime unū oīum
oportuit diligentissimēq̄ narrari: idēq̄ circa duellū obser
uauit. Nā cum Alexandrū dicere neq̄ret ab Menelao nec
traditum inane ipsi munus: ridiculosamq̄ uictoriā in ensis
cōfractiōe elargiē. Nō. n. licebat uis̄ adeo fortiorē Mene
laum ita Alexandro uti quo uiuū: & armatū illū ad Achi
uos traheret: sed galeæ corrigia strāgulare decuit: cōfictum
aut̄ illud quoq̄: & mēdax Aiakis eum̄ Hectore duellum:

rursamq; illius dimicandi solutio Aiace iam uictore: & mutis se muneribus utrinque donatibus ut amicis: & stulta est & apud me uana; nulla. n. in re conclusio: nulla materia. Post hæc aut uera iam utens narratioe Achiuos uictos fusos fugatosq; describit: & Hectoris præclara facinora: caesorumq; multitudinē: ueluti ab initio: uel inuitus quodammodo: sed in Achillis honorē oīa retorquens: se dicturū pollicitus memorat. Quinetiā & urbem diis amatā iugens Iouem manifeste dicentem finxit: Ilion unā oīum quæ sub sole sunt urbium carā sibi ac incundā esse. Itemq; & Priamum atq; illius populum pati dilectioe ab se cōplecti: deinde repente adeo mutatus sentia: ut quā iprimis oīum amaret misere adeo euersum ob unius erratū uiri (siquidem ille errauerit) eā iri uoluerit. Verūtū egregia Hectoris facinora uincētis: & ad naues usq; insequentis Achiuos clā efficere haud potuit: quā tripidis oībus atq; pterritis eū Marti interdum cōparat: interdum flammæ similem dicit: quem solū sustinente nemine: tum Apollinem ei assistentem inseruientemq; tum Iouē uento ac tonitru desup crepitātē refert. Hæc. n. tā & si tā dilucide narrate nolle tñ quā uera forent: & ea iam esset aggressus: deficere neq; quominus referat & durissimā noctē illā: & quæ esset in castris mæror: atq; formido: & trepidatiōem Agamemnonis: fletusq; & nocturnā præterea cōsultārium de arripienda fuga cōcionem: & quibus Achilles fuerit tādē rogatus precibus: si qd afflictis ille rebus auxilii afferre possit. In poster: uero diē stultū & inane quædā Agamemnoni militiæ facinus elargit. Idē & de Diomede Ulyssesq; & Eurypilo facit. Aiacem uero pmpre bellātē dicit. Statim aut Troianos uictoria potitos: & hecctorem ad murū: & naues usq; fusos, fugatosq; Achiuos inse-

quentem. Hæc at uere ab eo narrari: & quæ ex iis sequuntur
facillime colligitur: atque concludi manifestum est. In Achilueque at
augenda gloria dubietate refertus est non mediocriter: & patet
omnibus se mentiri. Bis at ait Hectorem ab Aiace superatum in
duello semel: Rursus at & in lapide. Id omni certe ueritate ca
ret. Aeneam uero a Diomede superatum inquit. Cum gesserit aliud
Diomedes nihil: nisi quod equos clanculum auertens cepit. Cum
uero quod aliud ipsis elargiret haberet nihil: Martem inquit & Ve
nerem ab Diomede uulneratos. Quibus quidem in rebus omnibus
liquo patet Homerum beniuolentia illos prosequi: & in id elab
orare: ac niti maxime quo eos laudet: & admiratione ondat
dignos. Sed quoniam quid ueri diceret non habebat. Ambiguum an
cepitque in res incidit impossibiles: atque ipsas id at illi ut pluri
mum patiuntur qui ueritati pugnant. Sed cum ad Hectoris
res ueras illas (ut existio) enarrandas deferret non similis eum
dubietas solet capere: ut quod magnum mirabileque commemoret:
ignoret: sed falsos omnes: ac fugatos refert: noiam fortissimos
enarrando: (inquit enim): neque idoneum: neque Agamemno
nem: neque Aiaces duos: sed Nestorem dumtaxat substituisse: pa
rumque defuisse quin & ipse captiuus fieret: Diomede at suc
cutuisse qui cum & ipse audacius pariter quid esset ausus: mox
in fugam quasi a fulminibus conpescat uersus est. Tandem uero
uallum superari: nauium stationem obsideri: ab Hectore ual
uas dirui: & Achiuos apud ipsas iam nauis capi: & ubique in
ter tentoria pugnam agi: & Aiace qui desuper nauibus uella
ret ab Hectore demum expulsus cedere & alique nauium in
cendi. Hoc enim loci neque Aeneas a Venere raptus est: neque
Mars a uiro uulneratus: neque aliud tale mendosum quicquam: sed
res uerae: & quæ ira fuisse plane apparere at. Victos at Grae
cos rursus ire in praelium fieri certe nullo modo potuit: nec

audere illos unquam: qui eo deducti compulsiq; fuissent: ut neq;
uallo: neq; castello iuuari quocumq; neq; nauis tueri potuissent.
cuius. n. ite: talis tantaq; uis: quis ita inuictus uir: diuinoq;
ualens robore: qui deletos iam efficeret: supueniens saluos qu/
uerit: Myrmidonum etenim multitudo quantum quod si cunctum
consideres exercitum fuerat: siue Achilles ipse minime nunc
primum bellatur: sed qui praesepit iam superiori tempore ad manus
isset: neq; tamen Hectorem enecasset: neq; aliud quicquam gessisset
magnum: neq; Troilum adhuc aetate puerum e uita sustulisset:
cum ad hoc igitur loci Homerus deuenisset: nulla a plerisque sibi
ueritatis cura relicta est: sed rebus in contrarium uersis: & co/
mitatis omnibus in omnem impudentiam ruit: spreto. n. hominibus quos
cum alia multa tam est de diis immortalibus quae finisset fa/
cillime iterum admittere. poetis autem aliis. gesta: ue res: scri/
ptoribus apud quos ueritas habet exhibitibus nullis. sed ipse pri/
mo de rebus hisce scriptitare multa post saecula aggressus.
& iis qui ea scirent. & qui ex illis est essent geniti: una cum
obscura & infirma fama ueluti de uetustate accidere pla/
ne solet deletis omnibus. & quia apud indoctum uulgus uer/
suam suorum ab se narratio habenda esset. ubi propterea quod
rebus Graecorum uehementissime fauisset nequaquam se repro/
bati manifestari ue ab legentibus uereretur. eo facile au/
sus est ueritatem in mendacium commutare. Nam cum in
nauium captione Achilles. ut proprie consuleret saluti sub/
sidium coactus attulisset. Repente quodammodo Troiani
relictis nauibus dederunt terga. & ignis extinctus est. quem
admodum & alii Achille excidente fugere extemplo om/
nes. & Hector cum extra uallum & castrorum difficultates
arturasque subducere. scire autem & quod ab Homero dicitur
cedendum. incumbentibus una reliquis. etiam pugnato/

ribus Achille rursus Myrmidonibus sociatū pulcherrime
decertasset: ac nōnullos ab eo tū Troianos: tū socios: & Sar
pedonē quoq; ipsū q; Litiōꝝ rex Iouis filiꝝ dicerēt: obtrun
cari: & i traiciūdo flumīe stragē nō mediocrē factā. Neq; q̄
eos tñ fusos clare atq; pallātes fugere: sed p̄ multas i hostis
reuerſiones usq; facere. Interea uero loci Hectorē q; ad ca
piundū incūdi prælii tēpus exptissimꝝ foret obseruare p̄
uidereq; dūtaxat. Isq; quoad Achilles turbine ac furoꝝ quo
dā recēs dimicaret: ei haud q̄q; cōcurrere: sed alios solū ex
hottari. Cū defessum uero Achille iā & multū prioris amī
sisse impetꝝ: utpote q; neq; sibi i certamine percisset: facile
sentiret. Et a fluuio maiore influēte quē i expto traiecisset:
defatigatū ab Asteropeoq; pene uulneratū ituerēt: cūq; &
Aeneā obstantē illi: ac fortissime multūq; præliatū: & ubi
tandē uoluisset tuto abiisse. Et Antenorē ipetu exiprouiso
scō inseq; eū cōspicaret: (Tācti hac una i te maxie Achil
les excelleret: q; celerrimꝝ eē uidebat): has oīs ob res He
ctor: q; bellādi artē egregie teneret: manifestissime ē uidere
uisus eū p̄q; facile capi posse. Quate sūma cū fiducia me
diū i cāpū obuiā illi factus: primū illiꝝ expiūdi ac defati
gandi grā q̄si fugiēs declinabat. Interdū qdē expectādo &
sensim iterdū defugiēdo. Vbi tardū uero neq; seq; posse p̄
spexisset: sic euestigio i Achille q; neq; arma ferre iā āplius
posset: rediit cæpit obtrūcauit. Et armosq; id qd & ipse Ho
merꝝ ait potitus est. Equos at̄ psequutū inqt Homerꝝ He
ctorē sed minime illos capi potuisse: cū tñ captos p̄spiciū
sit. Achillis at̄ cadauer uix ad naues ab Aiacibꝝ receptum:
Troiani nāq; ea ducti fiducia: q; uicisse iā putarēt: inſeque
bant̄ mollius. Sed Hector Achillis armis quæ iſignia erāt
indutus: & enecabat fugientes: & ad naues usq; ſequebat̄.

Id uero & Homerus ipse cōfiteſ quidē. Nox autē ſuperue
niens quo minus classiſ oīs igni ab Hectore traderet: ab/
ſtulit: ita uero peractis rebus ignarſ: quaſi ueritatē Home
rus clam efficeret: Patroclū cum fuiſſe dicit: qui Achillis
arma capiens cum Myrmidonibus in bellū perrexiffet: &
hūc demū ab Hectore interfectū: & ita potitū armosq; He
ctorē. Enimuero quo pacto Achilles cū tāro in discrimine
exercitū pendere: nauisq; iā ardere: & eā formidabilē gra
uiſſimamq; in ſeſe ueniſſe rem: quantā ante hac nūq; intue
retur: & Hectore inquentē audiret dignū qui ſecū in pu
gnā iret eſſe neminē: ac ſibi Iouē q; dextera iam ſigna oſtē
deret auxilio eſſe: quo ſiquā pacto ſi fieri Achiuos uolebat
ſaluos: ipſe q; fortiffimus eſſet propugnator: in tētorio ma
nens, Patroclū quem longe ſe debiliorem ſciret mittebat ī
prælium: & ut fortiter irrueret: atq; nauibſ auxiliū ferret:
neq; Troianis tamē neq; inidē Hectori præliatus occur
reret demandabat: ſed neq; in illo erat mea ſententia ubi ſe
mel in prælium iſſet pro arbitrio dimicare: cū ſic igiē Pa
troclum minimi penderet eiq; diffideret: ſuas ne illi uires:
& arma equoſq; cōceſſiſſet quaſi iſ q; peſſime in ſuos cōſu
leret: uolēs oīa pditū iri. Deinde ut Patroclus ſuus quem
adeo inſenſate ad uirū eo fortiorē melioremq; miſiſſet: cui
fortiffimos quiſq; in præliū inuitanti ſubaudire uoluiffet
nemo: cū armis omnibſ ſociiſq; redeat Iouē maximū opti
mū deprecā. Agamēnon autem palam inquit: & Achillē
metu percitū: & cōgredi Hectori pugnaturſ nolle. Huius
igiē rei gratia ille ipſe q; id cōſilii dederat: & ſocios ſe Pa
troclo: & cæteris multis rebſ orbatū inq; paulo autē poſt:
& equis & armis ſubdidit. ſed hæc nunquā Achilles certe
neq; perterritus: & inops animi feciſſet: Quod ſi minſ ſua

sponte hoc egisset: saltē phœnix prohibuisset. At nolebat
inquit subito Achiuos nisi receptis muneribus piculo libe
rari. Simulq; nōdum ira acquieuerat: & quid erat impedi
mento quo rursus cum ad qd' noluerat p̄gressus esset ira
æstuaret: Homer⁹ autē hmōi absurditatis cōsci⁹: quasi p̄
ænigma memorat eum qdā ductum p̄hibitione manere:
ut pote si ī prælium p̄grederet̄ oīno moritur⁹: & sic ipsum
liquido timiditatis accusat. Licebat. n. Achilli ob p̄hibitio
nē hāc cum iter se atq; Agamēnonē discordiæ exortæ eēt
a Troia remigrare. Accedit ad rē q; & de Patroclo ex mīe
audierat: quē dicit nō minoris facere atq; suum caput neq;
se uita eo mortuo fruitur⁹. Cum autē eum uideret lanceā
sustinere nequeuntē: dabat & alia: quæ lanceæ scilicet pon
deri r̄ndebant. Neq; tūmebat ne illa ferre nō posset: quēad
modum & ipse ait impugnādo cōtingere. Ver⁹ siq; oīa re/
darguat: ac reprobet: p̄difficilem certe p̄uinciā nāciscaſ.
Mendacium. n. ex sese aduertentib⁹ patet. Quare & Pa
troclum ipsum fere cōfictum esse: & hunc ab Homero p̄
Achille quo eius necem clā faceret mutatum esse: nemini
p̄fecto: q; uel mediocriter prudens sit obscur⁹ est. Cōsiderās
autem Home. neq; & Patrocli sepulchrum quæreret: quē
admodū ut opinor & alior⁹ illustrium uiroꝝ: q; ad Troiā
pugnando obiēre manifesta sepulchra sunt: præueniens in
quit: nō priuatum Patroclum: ac solū esse: sed cū Achille
in sepulchro positum. Et Nestor quidem indignum ducit
eum quem p̄ Antioch⁹ fili⁹ p̄iisset cum Antioeho sepe/
liri: filii domum reuectis ossib⁹: sed Achillis ossa cum Pa
trocli cōmixta esse: nā in id rei maxiope Homer⁹ studebat
ut Achillis apud Iliō interitū p̄ditū: ac deletū iret. Qd' cū
ob sup̄stitē: uigētēq; famā: apparensq; sepulchrū fieri uul/

lo mō posse itueret: Tūc eū ab Hectore iterēptū eripienſi
 illū cōtra q̄ uſq̄ adeo cunctis mortalib⁹ præſtare:excelle-
 ret:ante iret:ab Achille uita ſublātū refert. Quinetiā &
 cadauer ei⁹ uerberib⁹ p̄ cōtumeliā caſū:ad urbis uſq̄ mœ-
 nia tractū eē. Rurſus at̄ eū & Hectoris extare ſepulchrum
 ſcirot & ipſū a ciuib⁹ honorari:dicit Iuſſu Iouis poſt datū
 illi⁹ redimēdi preciū:cadauer ab Achille redditū. De quo
 qdē cadauere duraturo Venerē tādē & apollinē curauifſe.
 Quid at̄ aliđ de Achillis iteritu fingeret neſciēs:qm̄ neceſ-
 ſe foret eē ab aliquo ex Troiāis enecatū (Nō.n.& hūc quē
 admodū & Aiacē ab ſeſe iterēptū fingere debuifſet). Inter
 fectoriis gloriæ inuidēs ab Alexādro ipſū iterfectū refert.
 Alexādrū uero hūc Troianorū oīum uicioſiſſimū:ignauif-
 ſimūq̄:& timidiſſimū finxit.quē paḡ abſuerit qm̄ Mene-
 laus uiuū capet. Quēq̄ ita p̄ cōtumeliā ſemp̄ uocat bella-
 torē effeminatū & exprobatuſſimū iter græcos.& quo He-
 ctoris gloriā auferat.uideſ & ipſū Achillē carpe. Cū lōge
 ignauiorē ei⁹ necē obſcuriorēq̄ finierit.Ad poſtremū uero
 Achillē iā mortuū i mediū agit.& dimicātē finxit.deficiē-
 tib⁹ uero armis.quorū p̄ id t̄pis Hector potireſ.latuuit eū
 unūqd̄ uere dictū. Erenī arma a Vulcāo laborata ex cælo
 Thetydē ait detaliſſe.& ita iā ridiculoſe ab uno ſolo Tro-
 ianos oīs i fugā uerſos. Aliorū at̄ Achiuorū tāq̄ eorū adefſet
 nemo oīum eſt oblit⁹. Nā cū hāc rē ſemel auſus ſit mētiri
 cōfodit oīa. Quo loci & deos iter ſe ipſos præliātes fugit.
 utpote q̄ p̄p̄e fateat̄ nullā ſibi eē ueritatis curā. Ipſū at̄ mili-
 tiæ faci⁹ ſirme admodū ridiculoſq̄ p̄currēs nūc amni di-
 micātē:nūc apollini minitātē & iſectātē achillē narrat. Ex
 qb⁹ ei⁹ dubietatē intueri p̄p̄e modū licet. In reḡ.n.uerarū
 narratōe haud q̄q̄ ita ē neq̄ abſurd⁹ neq̄ iocūdi⁹. Vix tādē

Hectorē Troianis in urbē fugientib⁹ pro mœnib⁹ fortissi
me sustinere illū neq; deprecāti p̄ri: neq; m̄ri obtēpantē fin
git: deinde uero urbē quā fugiēs circūiret: ingredi certe li
cebat. Achillē at̄ quē oīum celerimū fabulē s̄mp cape
illum minime posse: & Græcos oīs q̄ talis ac tantas acerbi
tates ab Hectore p̄pessi forent: & eum adeo h̄rent odio ut
uulnerib⁹ mortuū cōfoderēt: tāq̄ spectaculū aliqd̄ intueri
memorat. Achilli uero auxiliū ferre neminē: deinde egre/
dientē e mœnibus Deyphobū: uel Mineruā potius Dey/
phebo assimilatā ob errantē uisu Hectorem fecisse: eumq;
fascinasse: & p̄xliātī lanceā furtim surripuisse dicit: & sic
circa mendaciū laborās: p̄turbansq; ac fluctuās quo He/
ctorē enecet modū inuenire neq;: & p̄fecto q̄si somnians
pugnā narrat: q̄nimo quæ de illa narrat pugna uisionibus
absurdis cōgruūt: Ad hoc at̄ loci cum uenisset: quæ dein/
ceps erant quō narraret: poesiq; utere: nesciens: q̄si lassus
defessusq; omisit: Mendacioꝝ at̄ difficultate circūuentus:
funerale certamen quoddā ridiculose addidit. Itemq; & in
castra apud Achillem Achiuis clā oīb⁹ aduētū Priami ab
quo redimendī Hectoris preciū delatū sit: neq; Memno/
nis: neq; Amazonū subsidiū mirabiles adeo magnasq; res
neq; Achillis mortē: neq; Troiæ captionē narrare ausus ē:
nā neq; p̄tulit mea suā Achillem: q̄ iā pridē hac luce orba/
tus esset rursus e uita sublatū: neq; qui iā uicti fugā arri/
puisset uictores: neq; hāc quæ uictoria potita urbs esset in
prædā conuersam fingere: sed q̄ post Homēꝝ poetæ secuti
postea sunt rāq̄ decepti: ac iā inualescēte mēdicio audētes
scriptitarūt. Sed res ita ueluti a nobis dicit̄ hūere. Achil/
le in subsidio nauīū ab Hectore cæso Troiani qdē ueluti
& antea nō lōge a nauib⁹ Achiuos obseruaturi p̄noctātes

castra metati sunt. Eos namq; fugā noctu arrepturos suspi/
cabant. Hector at̄ gaudēs reb⁹ gestis in urbē apud parē/
tes: sese uxorēq; recepit: & relicto ī exercitu Paride: tā ipse
q̄ reliq; Troianorū multitudo quieti dedit: ueluti in reb⁹ ex
oī pte secūdis: ac p̄spis defatigatos facere: & mali nihil op
perientes par est: p̄ id uero t̄pis Agamēnon cū Nestore &
Vlysse atq; Diomede inter se hito in agēdis cōsilio: intuē/
tes paꝝ abfuisse: q̄ pridie ita naues p̄ditū irēt: ut fugā: lo
cus relinqueret̄ ampli⁹ nullus: & eaq; pars haud minima
esset igni tradita: freti silentio: taciturnitateq; nōnullas in
mare delaxerūt. Sed una Prothesilai nauis trahi neq; po
tuit. His at̄ pactis: cū p̄ multā prāda: tū & eaq; quæ nacti
fuerāt res nōnihil deserētes: Rursus ī Cherronesum nauigant.
Quāprimū at̄ illuxisset declarata restulit p̄moeste
id Hector & grauiter: & in Alexandrū qui hostis e manib⁹
aufugere pat̄is sic: plurio cōuicio usus est. Troiani at̄ ten
toris incensis quæ Græci deseruerāt: diripiūt oīa Græcis
uero tuto ī loco de re cōsultatib⁹ (classis. n. in t̄pe Troia/
nis q̄ in eos trāsmitterēt aderēt nullas abitio cunctis pla/
cuit intuētib⁹ tū multitudinē multā: tū claros: & fortis ui
ros pisse. Sed cū piculi nō paꝝ uideret̄ incūbere ne Troia
ni cōstructis repēte nauib⁹ in Græciā nauigēt: manere co/
gebāt: in latrocinia sicuti ab initio cōsueuerāt uersi: si quo
fortasse mō id efficiāt ut defatigato Paride cōposita eos pa
ce abire liceat: cum hæc itaq; statuissent: & ultra manētes
facere p̄gerēt ea tēpestate: ex Ethiopia Mēnon: & ex pōto
Amazones. & alia quoq; lociorū multitudo ubi secundis
Priamū. & Hectorē reb⁹. & Achios nōdū oīs deletos di/
dicissent. prim beniuolentia q̄dē. prim uero potētiae metu
ducti ī Troianorū auxiliū uenere. Nō. n. uicis neq; ī cala/

mitate positis: sed uincētibus atq; fortunatis: imprimis oēs auxiliū ferre uolūt (Aduocauerūt at & Achiui ex Græcia quæd subsidii potuere) exteros: n. nemo iis auxilii ampli⁹ quæ præstitit: sed Neoptolomū Achillis filium admodū iu uenē: & Philoctetē despectu prius habitū ob aduersam ualitudinem: & huiuscemodi alia infirma subsidia: debiliaq; domo recepe. Horū at aduentu aliq̄tisp Græci respirantes: rursus in Troiā adnauigarunt. Et mus; alte; lōge mino/ rem: nō ubi pri⁹ sec⁹ littus: sed ipsi⁹ summitatē loci apprehendentes circūdedere. Naues at aliæ sub muro instatōem locatæ sunt: aliæ uero trans helespōtum steterē. Tāq̄. n. nulla illis uictoriæ potiundæ relicta foret spes: sed ueluti dixeram: cōuentiōes: & fædera deprecātes: nō firmitate quā sed ābigue quodāmō & ad remigandū poti⁹ itenti d. bellabāt insidiis: discursiōibusq; utentes. Inualecente at aliq̄n prælio: cū egredi Achii castra cogerent: & Aiax: ab Hectore & Antilochus an̄ p̄rem a Mēnone obruncaf: Ipse at Mēnon: Ab Antilocho uulneraf: & ita sautius in uia delatus morif. Cōtigat at Achiuis: p̄ id tempus lætis uti rebus: quātis antea nūq̄: nā & Memnon magnæ dignitatis: & amplitudinis uir lætaliter uulneraf: & Amazō: in nauis effrenati⁹ irruens: & incendere illas tentans: a Neoptolomo ex nauis præliatē lancea nauali occidif: & Alexāder a Philoctete sagitta trāssix⁹ morif. Erat igit: & apud Troianos recordiat & iprōptitudo quædā ac si nullus esset his belli futur⁹ finis: neq; apli⁹ sibi quæ ubi uicissent foret. Et Priam⁹ quoq; ali⁹ quā post Alexandri obitum factus est: plurio mærore agitat⁹: & pro Hectore filio reformidans: At ex altera pte lōge Græci deteri⁹ ignauiusq; Antilocho & Aiace mortuis hēbant. Quare ad inēūda fædera legatis missis: inqunt: se

paratos q̄ i græciã remigēt: ubi p̄cussis fæderib⁹ eiuscemōi
pax fiat: ut neq; post hac i Asiã armis illi: neq; aduersus Ar
gos itũ Troiani p̄gāt. Quib⁹ expositis & Hectore aduer/
sante: qm̄ longe supiores Troianos diceret: q; q; & muꝝ: ac
munimē illd̄ ad iternitionē usq; i deditiōē rediget: & Ale
xãdri obitũ eo molestissime ferēt: ac p̄e præterea tũ mul
tis precib⁹ cõtēdēte tũ de senectute sua deq; filioꝝ interitu
uerba faciēte. & reliq; quoq; multitudie bello libari iã uolē
te: Hector qdē belli solutiōes assentiri: dignũ at̄ putare: ut
& pecunias q̄s i eo bello Troiã expēdissent Achiui p̄solue
rēt: atq; aliq; p̄nã dederēt: utpote q̄ nulla puocati iniuria
& bellum itulissent: & solũ p̄ multos ānos uirosq; fortissi
mos: & ipsũ deniq; Alexãdrũ a quo mali passi fuissent ni
hil pdidissent. Nã qm̄ inter p̄cos plurimũ foret Alexãder
prestare existiat⁹: eo uxore ex Græcia cæpisse ab illis datã
sub quoꝝ eēt p̄tate posita. Vlysses at̄ (hic. n. ad cõponēdã
pacē legat⁹ uenerat) rogare precariq;: & nō minora Troia
nos fecisse q̄ passos oñder̄ & i eos belli cãm reicere. cũ tot
eni tãtisq; mulierib⁹ Asia referta eēt: haud ullã ei⁹ rei cari
tudine: indigētiãue Alexãdro fuisse. Sed hũc ubi p̄catũ in
græciã uenisset: & diuitiis supasset: derisis græcoꝝ p̄ci
pib⁹ abiisse: neq; cõnubiũ ei solũ cõtigisse: sed & Græciã
reb⁹ facultatē ifidiãdi datã: p̄inde ipsos hoc ñ lateꝝ: cæteꝝ
cũ tot: ac tãta utriq; mala: iꝝguissent iã bello cessare preca
bãt: præserti cũ affinitas & necessitudo qdã Atridis: ex Pe
lope cũ Troianis eēt: de reddēdis at̄ pecuniis subridere: pe
cunias græcis eē nullas inqens. qn̄ multos ob dõesticã pau
perie ultro i exercitũ ire: Hæc at̄ aiebat: quo eos auerteret
ab exercitũ i græciã trãsmittēdo. Si q̄ uero p̄uisionē hõesti
ac decori grã fieri oporteret eã apd̄ eos iuētũ iri cũ oblati/

onē pulcherrimā atq; maximā Minervē relicturi sint: inscri-
pturi. Hylasterion. i. sacrū AChivi. Minervē Iliadi. Nā
& magnū hoc illis: honorem ferre: & in Achiuos ut uictos
supatosq; testimoniū esse. Præterea & Helenā quoq; ut &
paciē ipsa ptes capet orare: quæ eo propti⁹ & diligēt⁹ i re
savit: qm̄ ægre patere⁹ q; Troiani: nō nihil malorū ei⁹ gfa
pati uiderent: & sic pculsis utrinq; fæderib⁹: belli solutio-
nes fiunt. Homerus aut̄ æque hoc atq; alia multa in men-
datiū trāstulit: itaq; nō ita res habuerit. Sed Troianos inge-
fædera cōfudisse: quæ scilicet Hector inuicē Agamēnonq;
ac reliq; pceres iurāuere. Ne græci unq; regnāte Priami ge-
nere in Asiā: neq; Priamidæ in Peloponesum: aut Boetiā:
aut Cretent: aut Itachā: aut Phthiā: Euboeā ue expeditiōes
agerent: Has. n. puincias solū declararunt. De aliis uero
neq; iurare Troiani uoluerunt: neq; Atridis id cura fuit. His
autē iureiurādo cōfirmatis & equus est ab Achiuis absolu-
tus (p magnū is certe & ingēs op⁹) & a Troianis ad urbē
actus. Quē cū porte ob nimiam magnitudinē cape neq; rēt:
quādā parietis ptē deruere. Vñ urbē ab equo in captiuita-
tē actā ridiculo dictū est. Et sic exercit⁹ fæderib⁹ abiit. he-
lenā uero hector Deiphebo q post eū inter fratres excelle-
re uideret: uxorē dedit. Priamus uero p̄ un⁹ oium moriē
felicissimus: tāta solum affect⁹ tristitia: quātā iterēpti filii
afferre potuissent. hector autē ipse multos ipitās annos: ac
magnā Asiæ ptē suo uindicās impiō: extrema i senectute
moriē: & p urbe sepeliē. Impiū autē Scamādri puero re-
liq; hæc ar̄ q̄ nō sec⁹ atq; a me narraē habuerit clare scio
a nemie. admissū iri sed dicēt oēs (nō ii tñ q sapiūt dicēt)
mēdosa & falsa esse. Neq; id græcos tm̄ quin & uos ouiri
Illienses dicturos pu. ot calūnia nāq; ac lōgi tp̄s deceptio

difficultatis profecto non parum habet. Considerate uero
& inueterata priore illa opinione semota uobiscum animo
reueluite quæ cōtra fabulantur quantū ridiculi præ se fe-
rant. **Exercitum Græcorū** omnē equo abditum perhibent;
Troianorū autem neminē id sensisse neq; suspicatum qui-
dem: cum tamē eiusmodi esset apud eos uates: quæ uera
imprimis usq; loqueretur: traduntq; hostis a Troianis in
urbem uectos: & qui superiori tēpore omnibus minor im-
pugnando debiliorq; fuisset: eum uel inermem nudumq;
& unum uirum apparentē affatim potuisse tot milia ho-
stium sola uoce in fugam uertere: ac deinde inermē illum
arma cælitus suscepisse: & pridie uictores: deuicisse: &
unum ipsum fugasse omnis. Eundem autē hunc usq; adeo
præstantissimū: ab eo interemptum ferunt: quem ipsi di-
cant uiciosissimum omnium ignauissimumq; fuisse: Pro
Achille autem interempto **Patroclum** spoliari: cui soli ex
cunctis ducib; munimentum desit. **Aiacem** uero qui tot
bellasset annos: quiq; grauissimus inter locios: ac mitissim-
us esse uideretur: ab hostium nemine occisum: sed ab se
se ira percitum singulari. **Quod** poeta autē ipse qui Tro-
ianū narrare bellum præposuit: quæ pulcherrima: & ma-
xima fuerant omiserit: neq; urbis captiuitatem enarraue-
rit: nōne: & id ridiculosum imprimis. **Hæc** enim in fictis
ab Homero dictisq; sunt. **Achilles** enim superatis antea a
Troianis, Achiuis neq; id semel quidem neq; aliis solum;
sed & suo eius exercitu superato: solus ipse inuictus ma-
nens & tantū rebus momenti afferens (utpote qui Hecto-
rem obrūcasset) ab Alexandro occiditur: qui: ut ipsi tra-
dunt omnium ignauissimus & esset: & haberetur. **Patro-**
clo autem interempto: **Achilles** spoliatur: & arma illius

capta: Patroclus autem insepultus. Aiacis uero quonia su-
pererat monumentū & omnes illū in Troia diem obiisse
cognorant: quo interfectoris gloriam obscuram faceret:
sui cum læti auctorem inquit. Achiuis autem ex Asia si-
lentio post exusta tentoria fugientibus: & nauū statione
ab Hectore incensa: ab quo & murus intercæptus fuerit.
Et ab iisdem oblatione Mineræ consecrata: atq; ueluti a
uictis solet inscriptione facta: nihilo tamē minus & Tro-
iam ab illis captam fabulantur: & hominū exercitum li-
gneo in equo abditū: & Troianos rem suspicatos quidem:
& equū aut igni tradere: aut rescindere consilio habuisset
horū uero neutrum fecisse: sed uino supatos: somnoq; fuisse.
Et hiis hæc omnia Cassandra uaticiniis: declarata maxi-
me: nōne uisionibus: hæc plane sunt & absurdis mēdaciis
q̄ simillima (in sepulchro. n. aliquo depictis somniis eius/
modi uisus homines inspiciūt). Enim uero qui nūc occidi
spoliariq; uisi sunt: rursus ii resurgūt: & armis nudi præ-
liantur. Interdū uero qui fugare: atq; insi qui: & uerba cū
diis immortalibus habere uisi sunt: ii nulla graui re per-
citi sese iugulant: & sic si quādo accidat: & uolent: & super
mare gradient. Quapropter Homeri Poësis: rectissime
quis somniū quærat dicere: & absurdū: & obscurū: & illud
quoq; in rebus cūctis cōmemoratione q̄ dignum credant.
omnes enī una fatemur uoce Achiuos ex Asia remigratu-
ros: hiberno iam tēpore soluisse: & eam ob rem maximam
classis partē ad Euboeam petiisse: neq; eodē tempore na-
uigare omnis: sed in exercitum Atreidæq; seditione exorta
hos Agamēnoni: hos Menelao sese asciscere: alios uero pri-
uatim abiisse: quorū & Homerus in Odyssæa meminit: sed
consentaneum certe est secundis utentes rebus concordis

esse regiꝫ pro uiribus parere: neꝫ Menelaum: qui tantum beneficii ab Agamēnone suscepisset: confestim ad eum fratre desiderare. De uictis autem infortunatisq; omnia hæc contingant necesse est. Præterea ii solent ex hostili solo repente abire: qui metu compulsi fugiunt: uictores uero manendo periculum facere. Rerum autem potiti: ac tantum captiuorum omnium numerum sua in ditione habentium operiri tutissimum abeundi tempus solent: utpote qui tum ipsius soli potiantur tum rebus omnibus maxime habundent: neꝫ cum decem exspectassent annos ob temporis paululum perditum ire. Calamitates præterea: quibus demi reuersi circumuenti sunt: non minus eorum erratum infirmitatemq; declarant. Non enim uictoria fortunæq; potitis insidiari admodum homines solent: sed hoc certe: & admirantur & timent. Miseros autem tum alieni tum necessariorum nonnulli aspernantur contempuntq;: quare: & Agamemnonem apparet ab uxore quoniam superatus foret despectui habitum: & ab Aegisto insidiis circumuentum ac superatum facile. Argiuos autem ubi rem accepissent Aegistum regem designasse: nam neꝫ certe Agamemnonem: si tanta gloria tantisq; fretus uiribus reuertisset Asiæ potitum enecasset. Diomedes uero: qui nullius impar in bello excelluisset domo expulsus est: & Neoptolonus quoq; siue a Græcis: siue ab aliis quibusdam eandem miseriam passus est. Non autem multo post omnes Peloponneso excidere: & genus Pelopidarum ob eam calamitatem periit. Heraclidæ autem: qui debiles antea & infirmi admodum obscuriq; fuissent cum Dorienſibus emicere, Vlyſſes uero de industria: & spōte cunctatus est:

partim quidē pudorē ductus: partim autem: quæ futura
essent suspicatus: quo factū est: ut Cephalonensium iuuen-
tus in procandā Penelopem uersa sit: neq; ex aliis Vlyssis
amicis quisq; neq; ipse qui in proximo adeo habitaret Ne-
stor auxilii quicq; tulerit. Omnes. n. qui expeditionis illi
participes fuerant: & humiles erant: & ignaue admodū rē
gerebant sed secus certe omnibus ac timidos uideri uicto-
res decuit: & in eos nullos conatum fieri par fuisset. Me-
nelaus uerō nullo mō in Pelopōnesum uenit: sed in Aegy-
pto cōmoratū degit cuius quidē accessus cum alia signa
multa tum: & lex est ab eius uocata nomine: id uero fieri
minus potuisset si errabundus: & ad pag; temporis eo loci
transmisisset. Regis autem filiā uxorē accepit: & sacerdo-
tibus quæcunq; ab exercitu gesta fuerant nihil abscondēs
enarravit. Eum autem quidā dicunt id qd' omnium unum
absurdissimū eum ex ægypto Helenam recepisse: demū
uero latuit habens ex Troia idolum cum bellum idoli gra-
tia annos decē cōstitutam pdurauerat. Ferme autē: & Ho-
merus huius rei noticiā dat. Quippe qui sub uelamento
quodā Menelaum a diis immortalibus in e'ysium cāpum
post obitum missum dixerit. Vbi neq; bruma: neq; hyems
fit: sed usq; serenitas & mitis aerē: Aegypti nāq; talis locus
est. Videntur autem mihi posterorū poetarū aliqui quo pa-
cto res habuerint suspicati. Helenā. n. q̄primū reuertisset
Tragicus quidā narrat insidiis ab Oreste circumuentā: sup-
stiribus eius fratribus euauisse: hoc autem sinxisset nunq̄
si Helena postea in græcia resedisset Menelausq; cōiuncta
apparuisset. Græcorū itaq; res ad id quod dixeram miseriarū
post illud bellum humiliatūq; deuenere. Troianorū autē
res iōge meliores elatioremq; accessum sortite sunt. Nam

tū Aeneas cū classe:& magna manu ab Hectore missus.
 Italiāq; inter Europæ regiones opulentissima fortunatis/
 simaq; esset imperio tenuit. Tum Helenus in mediâ trai/
 ciens Græciam Molossis Epyroq; Thessaliæ propinquæ
 dominatus est. Enimvero utrum uerisimilius fuerit deui/
 ctos ne in oram uictorum:an uictores in eorum qui deui/
 cti superatiq; essent solū nauigare dominariq; apud eos?
 Qui autem (siquidem Troia in captiuitatem acta est) ii
 qui Aeneam Anthenoremq;:& Helenum sequerentur non
 quouis gentium magis:atq; in Græciam Europamq; fu/
 gere neq; aliquem Asiæ locum amauerunt:caeperuntq; q̄
 in illorum terras continuo nauigare maluerint:a quibus
 expulsi atq; fugati essent. Et quonam modo ii omnes neq;
 paruis regionibus neq; obscuris imperitarūt. Poterant autē
 & ipsam quoq; Græciam ubi eis collibuisse facile interci/
 pere:sed ob iusiurandi pignora nequaq; id uoluere. Verū/
 tamen ipse Helenus non parū huiusce regionis continente
 abscondens intercæperat. Anthenor autē cum Venetorum
 imperio tum optimi circū Adriam soli potitus est. Aeneas
 uero Italiæ cunctæ imperitauit:& urbem omnium maxi/
 mam condidit habitauitq;. Hæc autem a profugis homi/
 nibus & domesticis infortuniis obrutis fieri potuisse cōsen/
 taneum certe non est:sed illis superq; fuisse si quis eos resi/
 dere permisisset. Deinde cum qua siue pecuniæ: siue exer/
 citus oportunitate medios per hostis fugiētes abiere:& in/
 censa urbe perditis rebus omnib⁹ ubi perdifficile foret uel
 eos qui corporis robore ætateq; ualerent ipsa seruare atq;
 tueri corpora:quo pacto cum filiis uxoribus ac parenti/
 bus:& ipsis deniq; opibus profugere potuissent:cum im/
 prouiso præsertim insperatoq; urbs esset in captiuitatem

acta. Non enim pro more paulatim per indutias abire li-
cuit: sed quicquid fieri in hostis potuit ab hostibus factum
ac seruitum est. Hector autē (ueluti perhibent) ubi Achi-
uis remigantibus magnus hominū in urbem numerus cō-
fluxisset: & ex sociis permulti essent qui abire nollent. Ae-
neam qui haud acquiescere uideretur nisi & ipse imperii
partē sortiretur. (Hæc enim belligeranti sibi & Achiuos
fortiter expellent) Priamus pollicitus est) ad Coloniā ca-
piendā mittit: neq; auro neq; exercitui parcens ad omnia
pro ipsius Aenæ uolūtate q̄ promptissime accōmodans:
quippe qui dignū eum sibi uideri qui & imparet & haud
sele principatū haberet humiliorem diceret. Proinde par-
esse dicitabat Hector ut alteram ille sibi terram compa-
ret: esse autem talem qui facile pro suis uiribus totius Eu-
ropæ dominatū teneat. Nam si hæc ita fiant sperare selet:
ut sui ipsorumq; posterū donec genus haud interierit utriq;
sint continenti dominaturi. Cum igitur ita Aeneam He-
ctor: ut hæc & ipse uellet precaretur: ille quidem partim
quo Hectori morem gereret: partim quia maiora adeptu-
rum se speraret conditionem admitteret: & Colonia sic fi-
eri ab illorum uiribus: & prudentia hominū: qui ob eam
qua fausta atq; prospera fortuna fruerentur: q̄ primum id
rursus præstare potuissent. Anthenor autem ubi Aeneam
ad Coloniā missum intueretur: cepit & illum quoq; im-
peritandæ Europæ desiderium: & ita classis huiusmodi
alia ornari. Præterea quoq; ubi & Helenus qui deterio-
rem ipse: ac Deyphobus conditionē sortitus esset: & Pria-
mum patrem precibus obsecraret nauibus exercituq; ac-
ceptis in Græciam: utpote commodam paratamq; terram
denauigauit. Quam omnē percussis fœderibus in dedi-

tionem accēpit: Proinde & ipse quoq; Diomedes ex agro fugiens posteaq; de Aenea certior factus esset quasi pax inter se: & amicitia intercederet ad eum uenit: rogauitq; sibi auxilio foret tum Agamemnonis tum suas erumnas explicans: Aeneas uero illū qui paucas admodum haberet nauis excepit perhumaniter: & quoniā iam regionem Italiae omnē teneret ditione suarum quadam copiarum partē ei tradidit. Postea uero ii qui a Dorienſibus deuicti Achiui exulabant ob infirmitatem qua uerterē ambigui ī Asiam ad Priamum Hectoremq; tāq; amicos reconciliatosq; uenere. Ab quibus amice humanissimeq; suscepti pente: & alia non parua opida muneri sibi dedita inhabitarunt: qui uero minus his fidei adhibet inueterata solum ductus opinione sciat se impotem esse: qui deceptione liberari: & ab ueritate mendacium internoſcere quiuerit. Nam q; homines qui sua sponte insanire uoluerint multum ea temporis crediderunt id profecto ualidi habet nihil: neq; quoniam apud maiores mendacia dicta receptaq; fuerint eo firmitatis debent aut roboris habere quicq;: nam & de aliis illi per multis differunt: & contraria opinantur: ueluti statim ab initio de bello Persico. Alii quidē dicunt nauale praelium circa salamina: posterius eo gæstum quo apud plateas dimicatum est. Alii autem contra q; ad plateas gæstum sit posterius eo tradunt quo circa salamina decertatum cum tamen continuo post ipsum belli apparatus litterar; monumentis mandatum fuerit. Nam q; certum firmum uerumq; fuisse paucis cognitum: sed famam duntaxat audiunt: & ii maxime qui ea tēpestate fuere. Qui uero post illos secuti sunt: itemq; & tertii nullam profus rerum experientiam nullam cognitionē tenet. Sed quodcunq; ali-

quis dixerit admittūt facile:quādoquidē scire tā Lacedæ/
monioꝝ decuriā quandā nomināt:quæ certe ueluti Thu/
cydides rit fuisset nunq̄ Armodiū uero:& Aristogitonem
imprimis omniū Athenienses honore prosequunt̄ perinde
atq; R. P. libertatis:& Tyrāni excidii necisq; auctores illi
fuerint: At qd̄ humana dicere oportet:cū & cæliū ab Sa/
turno castratū:Saturnū aut̄ na Ioue filio:& credant:& di/
cere aulint. Primo. n. depræhēso mēdacio atq; cognito (ut
dici solet) psuaderi certe:& credere absurdū est. Volo præ/
terea:& pro Homero ipso respōdere;q; neq; certe indignū
est mentienti hac in re sibi assentiri. Primū quidē q; & mē/
dacia hæc longeminora iis fuerint:quæ circa deos imorta/
les locutus est. Deinde q; & utilitatē quādā illis qui per id
tēporis erant Græcis afferre uidebatur:ne scilicet tumult/
um inter se:turbisq; dissiderēt si bellum ipsis (ueluti erat
suspitio) cum Asiatis fieret:nihil autē incumbabat in eū:
siue odii:siue simultatis:si cū Græcus esset quoquomodo
iuuaret suos. Nā & hæc Persæ in Græcos expeditio apud
multos est:sed ego ex uiro in ædo audiui:qui dicere mini/
me omniū his Persas assentiri:quæ apud Græcos traderē/
tur:sed Dariū quidem tradunt exercitum in Naxos:Ere/
triamq; Datis: & Artaphernæ ducibus misisse:& eos ca/
ptis urbibus ad regē rediisse:His autē in Euboeam impe/
tum facientibus nauis paucas a classe segregatas in eā ir/
ruisse:& eas quidem iungit aut plures quo loci:& quod/
dam in nautis prælium cum Atheniensibus gestum esse:
Deinde uero & Xerxē cū exercitibus in Græciam trans/
misisse:ab quo & Lacedæmonii ad Thermopylas superati
deuictiq; fuerint:& Rex eoꝝ Leonidas obrūcatus:Athe/
nensium uero urbs euersa funditus:& quot quot fugam

minis arripuissent in captiuitate acti. His autē peractis
& tributo Græcis indicto Xerxē i Asiā reuertisse. Quod
autē cōmentitia hæc sint facile admodū patet: q̄ autē con
sentaneū fuerit regē iussisse Asiā populis in exercitū irēt:
ne turbis dissiderēt fieri plane potuit quare si & id ab Ho
mero factitatū est: dignus certe cui ignoscat uideri debet
fortassis aut dicat aliquis q̄ si perperā quæ dicunt audierit.
Nō recte Græcis timorē iniicis. At nihil amplius est eius
modi: neq̄ uerendum quidem: nequādo ex Asia traiciant
exercitus ac uersus Græciā ulli. Nā & Græcia: sub alioꝝ
ditione posita est. Item & Asia. Veritas at uero minimi fi
eri debet. Accedit ad rē q̄ si me psuasum ire i his ita rebꝯ
dicēdis starem; dicere fortasse. Vex̄ eū maioribus graui
oribus cōuitiis ab me Græcos liberari dixerim. Nā q̄ Græ
cos urbē cepisse nullā ab me dicat; id absurdum certe ni
hil. Nam neq̄ dicebat eos qui in eiusmodi regionē expe
ditiones duxissent in quā minime oīum decuisset facta de
mū pace abiisse: neq̄ probum & fortem uir̄ a simili uiro
Hectore dimicantē occisum esse: neq̄ id p̄fecto cōrume
liæ ascribi debet. Quin & is q̄ eēt moriturus libētissimus
id admitteret: quēadmodū. n. Achilles fingebat inquit.
Sic utinam magnus me loeto affecerit Hector:
Qui uirtute prior cunctis: hic præstat & armis.
Fortissimum autē inter Græcos ab hostium ignauissimo
enecari p̄ magna me Hercule cōtumelia est. Eodē uero mō
& Aiace qui tamē sapere plurimū tñ Græcos; modera
tissimus continentissimusq̄ esse uideret. Primum quidem
pecudes ac boues pro regibꝯ uigulare: tandē uero seipsum
armorum gratia perditum ire turpissimū quidem fuerit.
Astyastē præterea fortissimi uiri filium e moenibus præ

cipitem deiectum: & id ex publica tum exercitus tum re/
gum sententiâ seuiſſimè adeo enecare. Et Polixenâ uirgi/
nem supra Achillis monumêto iugulare: & huiusmodi fu/
ſionibus dex filiû inſpergere. Caſſandram uero in primis
uenuſtam pulcherrimâq; puellam Apollinis Sacerdotem
in ipſo miniſterioꝝ ſacello Mîneruæ ſimulacrû tenentem
manu ab illo cõſuprari: qui nõ eſſet ex ignauis: aut indi/
gnis quiſpiam: ſed qui in generoſis & clariffimis haberet.
Priamû autem Aſiæ regem extremo in ſeuio ad aram Io/
uis ab quo genus duceret: & confoſſum: & ſuper illa ipſa
iugulatum: neq; id ſceleris ab obſcuro quo piâ: ſed ab ipſo
Achillis filio paratû: ab ipſo inq; a cuius ille patre: & in/
tra domeſticos lares exceptus eſſet. & ſaluſantea effectus:
Hecubam uero miſeram tot natorum matrê Vlyſſi in cõ/
tumeliâ datam & præ malorû calamitatumq; magni/
tudine ridiculoſe admodum canaſactam. Græcoꝝ autem
imperatorê Agamênonê eam ſacram puellam ab Apol/
line uxorem agere: cui nemo propter numen nubere au/
ſus eſſet. Vnde & iure interiſſe uiſus ſit. Q uanto me/
lius ſi Græcis hæc facta non eſſent: q̄ Troiam in captiui/
tatem actam fabulari.

Laus Deo Finis.

Impreſſum Venetiis per Bernardinum
Venetû De Vitalibus Anno dñi
M. ccccxcix. Die decimo/
oçtauo Menſis Iulii.

202

PETRONII ARBITRI SATYRICI FRAGMENTA
 QUAE EXTANT.

VM alio genere furiaꝝ declamatores
 ingetant: qui clamant: hæc uulnera pro
 libertate publica excepi: hunc oculum
 pro uobis impendi: date mihi ducẽ qui
 me ducat ad liberos meos: nã succisi po
 plites mēbra nõ sustinēt. hæc ipsa tolle
 rabilia essent: si ad eloquentiã ituris uia facerēt. nũc & reꝝ
 tumore: sniaꝝ uanissimo strepitu: hoc tantũ proficiunt: ut
 cum in foro uenerint: putet se in aliũ terrarũ orbẽ delatos.
 Et ideo ego adolescētulos existimo in scholis stultissimos
 fieri: quia nihil ex iis quæ in usu habemus aut audiũt aut uĩ
 dent. sed piratas cum catenis in littore stantes: & tyrānos
 edicta scribentes: quibus impent filiis ut patrũ suorũ capita
 præcidāt. sed respõsa in pestilentiam data: ut uirgines tres
 aut plures imolent. sed mellitos uerborũ globulos: & oĩa
 dicta factaq; quasi papauere & sanuico sparsa. Qui inter
 hæc nutriunt: non magis sape possunt q̃ bene olere qui in
 culina habitāt. Pace uestra liceat dixisse: primi oĩum elo
 quentiã perdidistis. leuibus. n. atq; inanibus sonis ludibria
 quædã excitando effecistis: ut corpus orationis eneruaret:
 & caderet. Nõdum iuuenes declamationibus cõtinebant:
 cum Sophocles aut Euripides inuenerunt uerba quibus de
 beret loq. Nõdum Umbraticus doctor ingenia delcuerat:
 cum Pyndarus noueq; Lyrici homerici uersibus canere ti
 muerunt. & ne poetas solum ad testimoniũ citet: certe neq;
 Platona neq; Demosthenẽ ad hoc genus exercitatiõis ac
 cessisse. & iã grandis & uelut: ut ita dicã: pudica oĩo nõ est

maculosa nec turgida: sed naturali pulchritudine exurgit. Nup uetosa & enormis loquacitas Athenas ex Asia comi grauit: aios iuuenum ad magna surgentes ueluti pestilenti quoda sidere afflauit. Simulatq; corrupta eloquentiae regula stetit & obmutuit: q; postea ad summam Tucididis quis Hypidis ad famam processit. Ac ne carmen quidem sani coloris enituit: sed oia quasi eodem cibo pasta non potuere usq; ad senectutem canescere. Pictura quoq; non alium exitum fecit: postquam Aegyptios audacia tam magnae aetatis compendiarium inuenit. Non passus Agamemnon me diutius declamare in porticu: quam ipse in schola sudauerat. sed adolescens inquit quam sermonem habes non publici saporis: & quod rarissimum est amas bonam mentem: non fraudabo te arte secreta. ni mirum in his exercitationibus doctores peccant: qui necesse habent cum insanientibus furete. Nam qui dixerint quae adolescentuli prebent: ut ait Cicero soli in scholis relinquunt: sicut ficti adulescentes cum coenas diuitum captant: nihil prius meditantur: quam id quod putant gratissimum auditoribus fore: nec enim aliter impetrabunt quod petunt: nisi quasdam insidias auri bus fecerint: sic eloquentiae magister nisi tanquam piscator eam imposuerit hamis escam quam scierit appetituros esse pisciculos: sine spe praedae moratur in scopulo. Quid ergo est: parentes obiurgatione digni: qui nolunt liberos suos seuera lege proficere. Primum. non sicut oia: spes quoque suas ambitioni donant: deinde cum ad uota properant: cruda adhuc studia in fores impellunt: qua nihil esse magis confitentur pueris induunt adhuc nascentibus. Quod si paterentur laboris gradus fieri: ut studiosi iuuenes lectione seuera irrigarent: ut sapientiae praecipis animos componerent: ut uerba atroci stilo effoderent: ut quod uellent imitari diu audirent: sibi nihil esse ma

gnificum q̄ pueris placeret: iam illa grandis oratio habe/
ret maiestatis suæ p̄odus. Nunc pueri in scholis ludunt: iu/
venes rident in foro: & q̄ utroq̄ turpius est: q̄ quisq̄ per/
perā discit: in senectute confiteri non uult. Sed ne me pu/
tes improbasse studium Luciane improbitatis: quod sen/
tio & ipse carmen effingam.

Artis seueræ si quis amat effectus:
Mentemq̄ magnis applicat: prius more
Frugalitatis lege polleat exacta:
Nec curet alto regiam trucem uultu:
Clientq̄ cœnas impotentium captet:
Nec per dictis abditus obruat uino
Mentis calorem: ne uel plausor in scœna
Sedeat redemptus histrionæ addictus,

Sed siue armigeræ rident tritonidis arces:
Seu Lacedæmonio tellus habitata colonos:
Sirenumq̄ domos: det primos uersibus annos:
Mæoniumq̄ bibat felici pectore fontem.
Mox & socratico plenus grege imittet habenas
Liber & ingentis quatiat Demosthenis arma.
Hinc Romana manus circumfluat, & modo graio
Exhonerata sono mutet suffusa saporem,
Interdum subducta foro det pagina cursum:
Et fortuna sonet celeri distincta meatu.
Dent epulas & bella truci memorata canore:
Grandiaq̄ indomiti Ciceronis uerba minentur,
His animum succinge bonis: sic flumine largo
Plenus pierio diffundes pectore uerba.
Dum hoc diligentius audio: nō notauī mihi Ascylti fugā.

& dū in hoc dictorū æstu in hortis incedo: ingens scholasti-
corū turba in porticū uenit: ut apparebat ab extēporali de-
clamatione. Nescio cur q̄s Agamēnonis sualoriā excepit.
Dū ergo iuuenes suās rident: ordinēq; totius dictiōis infa-
māt: opportune subduxi me: & cursim Asclytan p̄seq; cœ-
pi. sed nec uia diligēter tenebā: quia nec quo stabulū esset
sciebā. Itaq; quocunq; ierā eodē reuertebar: donec & cursu
fatigatus: & sudore iā madens: accedo aniculā quādā: quæ
agreste olus uēdebat. & rogo inq; mater nūqd scis ubi ego
habito? Delectata illa urbanitate tā stulta: & q̄dni sciā in-
quit: cōsurrexitq; & cœpit me præcedere. Ducturā ego pu-
tabam: & subinde ut in locum secretum uenimus: centonē
anus urbana iniecit. & hic inquit debes habitare. Cum ego
negarē me cognoscere domū: uideo quosdā inter uiculos
nudaq; meretrices furtim cōspatiantes. Tardē imo iā sero
intellexi me in fornicē esse deductum. execratus itaq; ani-
culæ insidias operui caput: & p̄ mediū lupanar fugere cœ-
pi in aliā partē. Cum ecce ī ipso aditu occurrit mihi: & que
lapsus ac moriēs Ascylta: putares ab eadē anicula esse de-
ductū. Itaq; ut ridens eū cōsalutani: qd in loco tā deformi
faceret quæsiui. Sudorem ille manibus deterfit: & si scires
inquit quæ mihi acciderūt. Quid noui inq; ego? At ille de-
ficiens: cum errarē inquit per totā ciuitatē: nec inuenirem
quo loco stabulū reliq̄ssem: accessit ad me pater familiæ:
& ducem se itineris humanissime p̄misit. per anfractus de-
inde obscurissimos egressus: in hunc locum me perduxit:
prolatoq; peculio cœpit rogare stuprum. iam ille mihi in-
iecerat manū: & nisi ualentior fuisset: dedissem pœnas.
cum ego proclamarem: gladium strinxit: & si Lucretia es
inquit Tarquinium inuenisti.

Quid faciant legēs ubi sola pecunia regnat:
Aut ubi paupertas uincere nulla potest:
Ipsi qui cynica traducunt tempora cœna:
Nōnunquā nummis uerba solent emere.
Ergo iudicium nihil est nisi publica merces:
Atq; eques in causa qui sedet:empta p̄obat.

Vriq; nostra regio tam præsentibꝰ plena numinibꝰ:ūt fa/
cilis possis deum quam hominem inuenire.
Contemni turpe est:legem donare superbum,
Hoc amo quod possum qualibet ire uia.
Nam sane & sapiens contemptus iurgia flectit:
Et qui non iugulat:uictor abire solet.

Hodie enim post asellum diaria non sumo.

Cur non de uirginatur Panichidis nostras

Obstupui ego:& nec Gitonꝰ uerecundissimū puerꝰ suffi/
cere huic petulantia affirmari:nec puellā eius ætatis esset
ut muliebris patientia legem posset accipere. Itaq; inquit.
Quartilla minor est q̄ ego fui cum uirꝰ passa sum. Iuno/
nem meā irritatā habeā:si me unq̄ meminerim uirginem
fuisse.nā infans cū paribus ingnata sum:& subinde p̄deū
tibus annis maioribus me pueris applicui:donec ad hanc
ætatem pueni. Hinc etiā puto natū puerbiū illud dicatur
ut possit tauꝰ tollere quæ uitulum sustulerit. Igit̄ ne ma/
iorē iniuriā in scorto frater acciperet:cōsurrexi ad officium
nuptiale. puellæ caput inuoluerat flāmeo iamēbasi/
co atas præferebat facē, lam ebriæ mulieres lōgū agmen

plaudentes fecerunt. thalamūq; incesta exornauerūt ueste.
Tum Quartilla iocantium quoq; libidine accensa: & ipsa
surrexit: correptūq; Gytona in cubiculum traxit. Sine du
bio nō repugnauerat. puer ac ne puella quidem tristis ex
pauerat nomen nuptiarū. Itaq; cum inclusi iacerent cōsedi
mus ante limen thalami. Et imprimis Quartilla p rimā
improbe applicuerat oculū curiosum: lusumq; puerilē li
bidinosa speculabatur diligentia. me quoq; ad idē specta
culum lenta manu traxit. & quia cōsiderātū hāserāt uul
tus q̄cqd a spectaculo uacabat cōmouebat obiter labras
& me tāq; furtiuis subinde oculis uerberabat.

Cōprobamus factū: uarioq; sermone garrimus: & poetarū
cepit esse mentio: diūq; summa carminis penes Morsum
trachem memorata est. donec Trimalchio: rogo inqt ma
gister quid putes inter Ciceronem & Publium interesse.
Ego alterum puto disertiozem esse. alterum honestiozem
quid enim his melius dici potest?

Luxuriæ rictu Martis marcent mœnia:

Tuo palato clausus pauo nascitur

Plumato amiētus aureo babilonico:

Gallina tibi numidica: tibi gallus spado.

Ciconia etiā grata peregrina hospita

Pietatis cultrix gracilis pes e tota listria.

Auis exul hyemis: titulus trepidi temporis

Nequitix nidum in cacabo fecit meo.

Quo margarita cara tribaca iudica

An ut matrona ornata faleris pelagus

Tollat pedes indomita in strato extraneo

Smaragdū ad quam rei uiridem preciosum uirum

Quo carchedomos optas ignes lapideos
 Nisi ut scintillet probitas est carbunculus
 Equum est inducere nuptam uentum textilem
 Palam prostrare nudam in nebula lunæ.
 Nomen amiciciæ si quatenus expedit hæret:
 Calculus in tabula nobile ducit opus.
 Cum fortuna manet uultum seruat is amici:
 Cum cecidit turpi uertitis ora fuga.
 Grex ait in scæna mimum pater ille uocatur.
 Filius hic nomen: diuitis ille tenet.
 Mox ubi ridendas inclusit pagina partes:
 Vera redit facies: dissimulata perit.
 Nec diu tū lachrimis indulsi: sed uerit⁹ ne Menela⁹ ét aut
 Scolani⁹ inter cætera mala solū me in diuersorio inueni/
 ret collegi sarcinillas: locūq; secretū & p̄ximū littori mee
 stus conduxī. ibi triduo inclusa redeunte in aīum solitudi/
 ne atq; contemptu uerberabā agæ planctibus pectus.
 Qui pelago credit magno se scœnore tollit.
 Qui pugnas & castra petit præcingitur auro.
 Vilis adulator picto iacet ebrius ostro
 Et qui sollicitat nuptas ad præmia peccat.
 Sola peruinosis hæret facundia pannis
 Atq; inopi lingua desertas inuocat artes.
 Non dubie ita est. sed qui uitiorum omnium inimicus re/
 ctum iter uitæ cœpit inspicere: primum propter morum
 differentiam odium habet. Quis enim potest probare di/
 uersa: Deinde qui solas extruere diuitias curant: nihil uo/
 lunt inter homines melius credi q̄ ipsi tenent. Iactantur
 itaq; quacunq; possunt litterarum amatores: ut uideantur
 illi quoq; infra pecuniam positi.

Priscis.n. tēpibus cum adhuc nuda uirtus placeret: uigebāt
artes ingenuæ: summūq; certamen inter hoīes erat: nequid
profuturum sæculis diu lateret. Itaq; herculaalis genera
herbarū oīum succos Democritus expressit. & ne lapidum
uirgultorūq; uis lateret: ætatem inter expimēta cōsumpsit.
Eudoxus qdem in cacumen excelsissimi mōtis cōsenuit: ut
astroꝝ cæliq; motus depræhēderet. & Chrysiꝑpus ut ad in
uentiōē sufficeret: ter elleboro animū deterfit. Verū ut ad
plastas reuertar: statuæ unius liniamētis inhærentē inopia
extinxit. & Myron q pene hoīum aīas ferasq; ære cōpre/
hendit nō inuenit hæredē. At nos uino scortisq; demersi ne
paratas qdē artes audemus cognoscere. sed accusatores ini
quiritatis: uitiā tñ docemus & discimus. Vbi est dialecticā
ubi astronomiā: ubi sapiētia cōsultissima uia: q̄s inq̄ uenit
in templū: & uotum fecit si ad eloquētiā puenisset: quis si
philosophiæ fontē attigisset: ac ne bonā quidē ualitudinē
petūt: sed statim anteq̄ limen Capitolii tangāt: alius donū
p̄mittit si p̄pinquum diuitē extulerit: alius si thesaurū effo
derit: alius si ad trecenties sextertium salmis puenit. Ipse
senatus recti honestiq; præceptor mille pondo auri Capi
tolio p̄mittere solet: & nequis dubitet pecuniā cōcupiscere
Iouē quoq; peculio exorat. Noli ergo mirari si pictura de
ficit: cum oībus diis hominibusq; formosior uideat massa
auri: q̄ qcqd Apelles Phidiasq; græculi delirātes fecerunt.
sed uideo te totum in illa hæerere tabula: quæ Troiæ halo
sin ostendit: itaq; conabor opus uersibus pandere.

Iam decima mæstos inter ancipites metus

Phrygas obsidebat messis: & uatis fides

Calchantis atro dubia pendebat metu.

Cum delio præfante ferro cæsi uertices

Idæ trahuntur: sciffaq; in molem cadunt
Robora; minacem quæ figurabant equum.
Aperitur ingens castrum: & obducti specus
Qui castra caperent. huc decenni prælio
Irata uirtus abditur, stipant graues
 recessus danai: & in uoto latent:
O patria pulsas mille credidimus rates:
Solumq; bello liberum hoc titulus fero
Intus hæc ad fata compositus sinon
Firmabat: & mendacium in damnū potens.
Iam turba portus libera ac bello carens:
Iam uota properant. fletibus manant genæ:
Mentisq; pauidæ gaudium lacrimas habet:
Quas metus abegit. naq; Neptūno facer
Crimen solutus omne Laocoon replet
Clamore uulgus: mox reducta cuspide:
Vteri notauit fata. sed tradunt manus:
Lætusq; resilit & dolis addit fidem.
Iterum tamen confirmat inualidam manum:
Altaq; bipenni latera pertentat. fremit
Captiua pubes intus: & dum murmurant
Robora: moles spirat alieno metu.
Ibat inuentus capta dum Troiam capit:
Bellumq; totum fraude ducebat noua.
Ecce alia monstra celsa qua tenedos mare
Dorso repleuit: tumida confurgunt freta:
Vndaq; resultat sciffa Tranquillo minor.
Qualis silenti nocte remorum sonus
Longe refertur: cum premunt classes mare:
Pullsumq; marmor abiectæ imposita gemit:

Respicimus angues orbibus geminis ferunt
Ad saxa fluctus.tumida quorum pectora
Rates ut aliæ lateribus spumas agunt.
Dat cauda sonitum.liberae ponto iubar
Consentiunt luminibus.fulmineum iubar
Incendit æquor:sibilisq; undæ tremunt.
Stupere mentes.infulis stabant sacri
Phrygioq; cultu gemina nati pignora
Laonti:quos repente tergoribus ligant
Angues corusci.paruulas illi manus
Ad ora referunt.neuter auxilio sibi:
Vterq; fratri transtulit pias uices:
Morisq; ipsa miseros mutuo perdit metu.
Accumulat ecce liberum funus parens
Infirmus auxiliator.inuadunt uirum
In morte pasci:membraq; ad terram trahunt.
Iacet sacerdos inter aras uictima:
Terramq; plangit.sic profanatis sacris
Peritura troia perdidit primû deos.
Iam plena phœbo candidum extulerat iubar
Minora ducens astra radianti facit
Cum inter sepultos priamidas nocte & mero
Danai relaxant elaustra:& effundunt uires.
Tentant in armis se duces:ceu ubi solet
Nudo remissus thessali quadrupes iugo
Ceruicem & altas quaterere ad excussum iubar.
Gladios retractant:cômouent orbcs manus:
Bellumq; sumunt.hic graues alius mero
Obtruncat:& continuat in mortem ultimam.
Somnos:auaris alius accendit faces.

Contraq̄ troas troia inuocant sacra.

O felicem inquit matrē q̄ te talem peperit. maeste uirtute esto. rarā facit mixturā cū sapientia forma. Itaq̄ ne putes te tot uerba petdidisse: amatorem inuenisti. Ego laudes tuas carminibus implebo. Ego p̄dagogus & custos etiā nō iusseris sequar. nec iniuriā circlopius accipit aliū amat.

Profuit etiam Eumos miles ille qui mihi abstulit gladium alioquin quoq̄ aiūm quē aduersus Ascyltan sumpseram: i Eumolpi sanguinē exercuissem. nec fefellit hoc Gytona: itaq̄ extra cellam p̄cessit tanq̄ aquā peteret. Irā itaq̄ meā prudēti absentia extinxit. Paululū ergo ite pescēte sauciā Eumolpe inq̄ iam malo uel carminibus loquaris: q̄ eius nomine tibi nota proponas: & ego iracundus sum tu libi/ dinofus. Vide quā non cōueniar his moribus putas igitur me furiosum esse: reddo insanix fidem: ocius foras exi.

Dum hæc famula inter amātes ludit: diuersitor cum parte oenulæ interuenit: cōtemplatusq̄ foedissimā uolutionē iacentium: trogo inquit ebrii estis: an fugitiui: an utrunq̄: quis aut grabatū illū erexit: aut qd sibi tam furtiua molitio: Vos me Hercules ne mercedem cellæ daretis: fugere nocte in publicum uoluistis: sed non impune. iam. n. fa xoscias non uiduz hanc insulam esse: sed Marci Mannici. Exclamat Eumolpus etiā minaris: simulq̄ os hois palma excussissima pulsat. ille tot hospitū potionibus liberū ur/ ceolū fictilem in Eumolpi caput iaculatus est: soluitq̄ clauantis frontē: & de cella se pripuit. Eumolpus contumelie impatiēs rapit igneū candelabrū: sequiturq̄ abeuntē: & creberrimis ictibus supciliū suū uindicat. Fit cōcursus

familiæ hospitiūq; ebriorū frequentia. ego autē nactus occa-
 sionē uindictæ Eumolpū excludo: redditaq; scortillo uice
 sine æmulo scilicet & cella utor & nocte. Interim coctores
 insulariiq; mulctāt exclusum: & alius ueru æstis stridētib9
 plenū in oculos eius intētat. alius furca de carnario rapta
 statū præliātis cōponet. anus præcipue lippa sordidissimo
 præcinta linteo solers impar uiribus imposuit: canē ingen-
 tis magnitudinis cathena trahit: instigatq; in Eumolpum.
 sed ille cādēlabro ab omni se piculo defendebat. Videba-
 mus nos oīa p̄ foramen ualuarūq; paulo ante ausa hostialis
 rupta laxauerat: fauebāq; ego uapulāti. Gyton autē nō obli-
 tus misericordiæ suæ referandū esse hostiū succurrendūq;
 piclitanti censebat. ego durāte adhuc iracūdia nō cōtinui
 manus: sed caput miserantis stricto acuto articulo percussit.
 Et ille flens q̄dem confedit in lecto. ego autē alternos oppo-
 nebam foramini oculos: iniuriā Eumolpi aduocationēq;
 cōmendabam. Cum procurator insulæ Bargates a cœna
 excitatus a duobus lectuariis in mediam rixam perfertur:
 nam erat etiā pedibus æger. Is ut rabiosa barbaraq; uoce
 in ebrios fugitiuosq; diu perorauit: respiciens ad Eumol-
 pum: O poetarū inquit disertissime tu eras: & non disce-
 dunt ocuis nequissimi serui: manusq; continent a rixas
 Stante ergo utraq; acie: cum appareret futurum bellum:
 ægre expugnauit gubernator: ut caduceatoris more Tri-
 phena inducias faceret. data acceptaq; ex more patrio fide
 ptendit ramum oliuæ a tutela nauigiū raptū: atq; in col-
 loquium uenire ausa.

Quis furor exclamat: pacem conuertis in arma?
 Quid nostræ meruere manus: non troius heros
 Hac in classe uehit decepti pignus Atridæ:

Nec Medea furens fraterno sanguine pugnat:
Sed cōtemptus amor uires habet. & mihi fata
Hos inter fluctus. quis raptis euocat armis
Cui non est mors una satis. nec uincite potum:
Gurgitibusq; feris alios imponite fluctus.

Hæc ut turbato clamore mulier effudit: hæsitq; paulisper
acies: reuocataq; ad pacē manus intermiscere bellū: utitur
pœnitentia occasiōe dux Eumolpo: & castigato ante uæhe
mentissime Licha tabulas fœderis signat. q̄s hæc formula
erat. Ex tui animi sn̄ia Triphena neq; iniuriã tibi factam
a Gytone quæraris: neq; si quid antehūc diem factum est
abiicies: uindicabis uet: aut ullo alio genere p̄sequendū cu
rabis. Et tu nihil impabis puero repugnantī: nō amplexū
non osculum non coitum uenere constrictum. Pro qua re
præsentes numerabis. C. denarios. Item Licha ex tui ani
mi sententia ut tu Eumolpon nec uerbo cōtumelioso inse
q̄ris nec uultu: nec quæres ubi nocte dormiat: aut si quæ
sieris: pro singulis iniuriis numerabis præsentes denarios
ducentos. In hæc uerba fœderibus compositis arma de
ponimus. Exornatur ergo cantibus totum nauigium. &
quia repentina trāquillitas intermiserat cursum: alius exul
tans quærebat fuscinis pisces: alius hamis blandientibus
compellebat prædam repugnantem. Ecce etiam per an
temnam pelagi confedere uolucres: quas textis arundini
bus peritus artifex tetigit. illæ uiscatis uiminibus defere
bantur ad manus. Tollebat plumas aura uolitantes: pen
nasq; p̄ inania fani spira torquebat. Iam Lichas redire me
cum in gratiam cœperat. Iam Triphena Gytona extrema
parte potionis spargebat: cum Eumolpus & ipse uino so
lutus dicta uoluerit in caluos stiginos esque iaculari: do

nec consumpta frigidissima urbanitate rediit ad carmina
sua: cœpitq; capilloꝝ ellegidarion dicere.
Quod solum formæ decus est: cecidere capilli:
Vernantesq; comas tristis abegit hyems.
Nunc umbra nudata sua iam tempora mœrent:
Areaq; atritis ridet adusta pilis.
O fallax natura deum: quæ prima dedisti
Aetatis nostræ gaudia: prima rapis.

Infœlix modo crinibus nitebas.
At nunc leuior ære uel retundo
Ridentes fugis & times puellas:
Phœbo pulchrior & sorore Phœbi
Horti tulere quod cecauit unda:
Vt mortem citius uenire credas:
Scito iam capitis perisse partem.
Plura uolebat proferre credo & ineptiora præteritis: cū an
cilla Triphena Gytona in partē nauis inferiorē ducit cō/
nubioq; domine pueri adornat caput: imo supcilia etiā p/
fert de pyxide: scitæq; iacturæ liniamēta secuta totā illi for
mam suā reddidit. Agnouit Triphena uerū Gytona lacri/
misq; turbata tunc primū bona fide puero basium dedit.
Cæteræ Eumolpos & periclitantium aduocatus: & præsen
tis cōcordiæ auctor: ne sileret sine fabulis hilaritas: multa
in muliebrē leuitatē cœpit iactare: quā facile adamarēt: q̄
cito etiam filioꝝ obliuiscerent: nullā quæ esse fæminā tam
pudicā: quæ non peregrina libidine usq; ad furorem auer/
tere. nec se tragedias curar: aut noīa sæculis nota: sed sua
memoria facta: quæ expositurū se esse si uellemus audire.
Cōuersis oīum in se uultibus auribusq; sic exorsus est. Ma

trona quædã ephesi tã notæ erat pudicitiz: ut uicinarum
quoq; gentiũ fœminas ad spectaculũ sui euocaret. Hæc
ergo cũ uix extulisset: non contenta uulgari more funeris
sparsis p̄sequi crinibus: aut nudatũ pectus in cõspectu fre
quentiæ plangere: in conditoriũ etiã profecuta est defun
ctum positũq; in Hyppogeo Græco more corpus custodi
re ac flere totis noctibus diebusq; cœpit. Sic affliçantem
se: ac mortẽ inedia p̄sequentẽ nõ parentes potuerũt abdu
cere: non p̄pinq; magistratus ultimo repulsi abierũt. cõ
plorataq; singularis exempli fœmina ab omnibus quin
tum iam diem se alimento subtrahebat. Assidebat ægræ
lachrimas cõmendabat lugenti: & positũ in monumẽto lu
men renouabat. Vna igit in tãta ciuitate fabula erat: solũ
uidelicet affluxisse ueræ pudicitiz amorisq; exẽplũ omnis
ordinis confitebant. Cum interim impator provinciæ la
trones iussit crucibus affigi: secundũ illã casulã in qua re
cens cadauer matrona desiebat. Proxima ergo nocte cum
miles qui crucẽ seruabat: ne quis ad sepulturã corpus de
traheret: notasset ibi & lumẽ inter monumẽta clarius sul
gens: & gemitũ lugentis audisset. uitio gentis humanæ cõ
cupiit scire quis aut quid faceret. descendit igitur in cõdi
torium: uisaq; puleherrima muliere: primo quasi quodam
monstro infernisq; imaginib; turbatus substitit: deinde ut
& corpus iacẽtis cõspexit: & lachrimas cõsiderauit: faciẽq;
unguibus sectã: ratus scilicet id q; erat: desideriũ extincti
nõ posse fœminã pati: attulit in monumentũ cœnulã suã:
cœpitq; hortari lugentẽ ne p̄seueraret in dolore: supuacuo
ac nihil pro futuro gemitu pectus deduceret: oĩum eundẽ
esse exitũ sed & idẽ domiciliũ: & cætera qbus exulceratæ
mentes ad sanitatẽ reuocantur. At illa ignota cõsolatione

percussa lacerauit uahementius pectus:ruptosq; crines sup
pectus iacentis imposuit. Non recessit tū miles: sed eadem
exhortatiōe tēptauit dare mulierculæ cibū: donec ancilla
uini certe ab eo odore corrupta primū portexit ad huma
nitate inuitantis uictā manū: deinde referta potione & ei
bo expugnare cepit dñæ p̄tinaciā. Et quid p̄derit inquit
hoc tibi: si soluta inedia fueris: si te uiuā sepelieris: si anteq̄
fata poscant indēnatam spiritum effuderis: id cineres aut
manes sepultos credis sentire: uis tu reuiuiscere: uis tu di
scusso muliebri errore quādiu licuerit lucis cōmodis frui:
ipsum te iacentis corpus cōmouere debet ut uiuas. Nemo
inuitus audit: dum cogit aut cibū sumere aut uiuere. itaq;
mulier aliquot dieꝝ abstinētia sicca passa est frāgi p̄tina
ciam suā: nec minūꝝ auide se repleuit cibo q̄ ancilla quæ
prior uicta est. Ceterꝝ scitis q; plæruncq; soleat tentare hu
manā satietatē: quibus blādiciis impetrauit miles ut ma
trona uellet uiuere: iisdem etiā pudicitiam eius aggressus.
Nec deformis aut infacūdus iuuenis caste uidebat: cōci
liante gratiā ancilla: ac subinde dicente placito ne etiā pu
gnabis amorē: nec uenit in mentē quorꝝ confederis aruis.
Quid diutius moror: ne hāc quidē partē corporis mulier
abstinuit: uictorq; miles utrūq; persuasit. Latuerunt ergo
uox nō tantū illa nocte qua nuptias fecerunt: sed postero
etiā ac tertio die: præclusis uidelicet cōditorii foribus: ut si
quis ex ignotis cognatisq; ad monumentū uenisset: putal
set expirasse super corpus uiri pudicissimā uxorē. Ceterꝝ
delectatus miles & forma & secreto. qcquid boni per fa
cultates poterat coemebar: & prima statim nocte in monu
mentū ferebat. Itaq; cruciati uuius parentes ut uiderūt la
xarā custodiā: detraxere nocte pendentē: supremoq; man

dauerūt officio. At miles circūscriptus dum residet: ut postero die uidit unā sine cadauere crucem: ueritus supplicium mulieri quod accidisset exponit: nec se expectato rē iudicis solam: sed gladio ius dicturum ignauia suā. cōmodet ergo illa perituro locū: & fatale cōditoriū familiari ac uiro faceret. Mulier nō minus misericors q̄ pudica: nec istud dii sinant: ut eodē tēpore duosq; mihi charissimosq; hominū duo funera spectem. malo mortuū impendere: quā uiuum occidere. Secundū hāc orationē iubet ex arca corpus mariti sui tolli: & illi cruci quæ uacabat affigi. Vsus est miles ingenio prudentissimæ fœminæ. posteroq; die populus miratus est: qua rōne mortuus isset ad crucē. Risu excepe fabulam nauæ: & egubescēte nō mediocriter Triphena uultum suum super ceruicem Gytonis amabiliter posuit. At nō Lichas risit: sed iratū cōmouens caput: si iustus inq̄ impator fuisset: debuit patri ffamiliaē corpus in monumētum referret: mulierē affigere cruci. Non dubie redierat in animū edile: expilatūq; libidinosa migratione nauigiū: sed nec fœderis uerba permittebā meminisse: nec hilaritas quæ præoccupauerat mentes: dabat iracūdiæ locū. Ceteræ Triphena in gremio Gytonis posita modo implebat osculis pectus: interdū cōcrunabat spoliatū crinibus uultum. Multos inquit Eumolpus iuuenes carmen decepir: nā ut q̄sq; uersum pedibus instruxit: sensumq; teneriorē uerboq; ambitu intexuit: putauit se cōtinuo in heliconem uenisse: sic forensibus ministeriis exercitati frequenter ad carminis tranquillitatem tanq̄ ad portū faciliorem refugerūt: credentes facilius poema extrui posse: q̄ controuersia umbrantibus sententiolis pictam. Ceteræ neq; generosior spiritus sanitatem amat: neq; cōcipere aut edere partū mens potest:

nisi ingenti flumine litterarum inundante: effugiendum est ab
omni uerborum ut ita dicam utilitate: & sumenda uoces a ple-
be summotae: ut fiat odi profanum uulgus & arceo: praeter
terea curandum est ne sententiae emineant extra rationis mo-
dum expressae: sed in textu uersibus colore niteant. Home-
rus testis & Lyrici Romanusque Virgilius & Horatii curio-
sa felicitas: caeteri autem aut non uiderunt uiam qua iretur
ad carmen: aut uersum timuerunt calcare. Ecce belli ciui-
lis ingens opus quisquis attigerit: nisi plenus litteris sub
onere labetur. non enim res gestae uersibus comprehen-
dendae sunt: quod longe melius historici faciunt: sed per
ambages deorumque ministeria & fabulosum sententiarum
tormentum praecipitandus est liber spiritus: ut potius fu-
rentis uaticinatio appareat: quam religiosae orationis sub testi-
bus fides iamque si placet hic imperus: etiam si nondum re-
cepit ultimam manum.

Orbem iam totum uictor Romanus habebat:

Qua mare qua terrae qua sydus currit utrumque:

Nec satiatus erat: grauidis freta pulsa carinis.

Iam peragrabatur: si quis sinus abditus ultra:

Si qua foret tellus quae fuluum mitteret aurum:

Hostis erat: satisque intristia bella paratis

Quaerebantur opes: non uulgo nota placebant

Gaudia: non usu plebeia trita uoluptas:

Ac spireum cum laudabat miles in unda

Quaeritus tellure nitor certauerat ostro.

Hinc numidae acusatius: illinc noua uellera seres:

Atque Arabum populus sua despoliauerat arua.

Ecce aliae clades elisae uulnera pacis.

Quaeritur in siluis an reo fera: & ultimus hamon

Affrorum excutitur: ne desit bellua dente
 Ad mortes pretiosa fames: præmit aduena classes
 Tigris & aurata gradiens uectatur in aula:
 Ut bibat humanu populo plaudente cruorem;
 Heu pudet affari: perituraq; prodere fata:
 Persarum ritu male pubescentibus aunis
 Surripuere uiros: exactaq; uiscera ferro
 In uenerem fugere: atq; ut fuga mobilis æui
 Circumscripta mora properantes differat annos.
 Quare se natam non inuenit: omnibus ergo
 Scorta placent: factiq; enerui corpore gressus;
 Et laxi crineis: & tot noua nomina uestis:
 Quæq; iure quærit: ecce affris eruta terris
 Citrea mensa: greges seruorum: astrumq; renidens
 Ponitur: ac maculis imitatur uilibus æarum:
 Quæ sensum turbant hostiale ac male nobile lignum
 Turba sepulta mero circumuenit: omniaq; orbis
 Præmia correptis miles uagus extruit armis.
 Ingeniosa gula est. siculo scarus æquore merus
 Ad mensam usuus perducitur: atq; lucrinis
 Eruta littoribus uendunt conchilia cœnas:
 Ut renouent per damna famem. iam phasidis unda
 Orbata est auibus: mutoq; in littora tantum
 Solæ desertis aspirant frondibus auræ.
 Nec minor in campo furor est: emptiq; quirites
 Ad prædam strepitumq; lucri suffragia uertunt.
 Venalis populus: uenalis curia patrum.
 Est fauor in pretio senibus quoq; libera uirtus
 Exciderat sparsisq; opibus conuersa potestas:
 Ipsaq; maiestas auro corrupta iacebat.

Pellitur a populo uictus Cato:tristior ille est
Qui uicit falseſq; pudet rapuisse Catoni.
Nāq; hoc dedecoris populo: mortūq; ruina
Non homo pulsus erat. sed in uno uicta potestas
Romanūq; decus. quare tam perditā Roma
Ipsa sui merces erat: & sine uindice prædat
Præterea geminā deprænsam gurgite prædam
Fœnoris illuues uisusq; exciderat æris.
Nulla est certa domus: nullū sine pignore corpus.
Sed ueluti tabes tacitis concepta medullis
Intra membra furens curis latrantibus errat.
Arma placent miseris: detritaq; cōmoda luxu
Vulneribus reparantur. inops audacia tuta est.
Hoc mētē sanæ cœno Romā somnoq; iacentem
Quæ poterant artes sana ratione mouere:
Ni furor & bellum ferroq; excissa libido.
Tres tulerat fortuna duces: quos obruit omnis
Armōq; strue diuersa feralis erynis.
Crassum parthus habet: libyco iacet æquore Magnus.
Tertius ingrata perfudit sanguine Romam,
Et quasi non posset tot tellus ferre sepulcrat:
Diuisit cineres. hos gloria reddit honores.
Est locus exciso pœnitus demersus hiatu
Parthenopen inter magnæ dicharchidos arua
Cocyta perfusus aqua: nam spiritus extra
Qui furit: effusus funesto spargitur æstu.
Non hæc autumnō tellus uiret: aut alit hærbas
Cespite lætus ager: non uerno persona cantu
Mollia discordi strepitu uirgulta loquuntur:
Sed chaos & nigro squallentia pumice saxa

Gaudent ferali circūtumulata cupressuz
Has inter sedes Ditis pater extulit ora
Bustorum flammis & caua sparsa fauillaz
Actali uolucrum fortunam uoce lacessit.
Rerum humanarum diuinarumq; potestas
Quæ noua semper amat:& mox possessa relinquit:
Ecquid romano sentis te pondere uictam?
Nec posse ulterius perituram extollere molem?
Ipsa suas uires odit romana iuuentuz
Et quas struxit opes male sustinet. aspice late
Luxuriam spoliorum:& censum in damna furentem.
Aedificant auro:sedesq; ad sydera mittunt.
Expelluntur aquæ saxis.mare nascitur aruis.
Et permutata rerum statione rebellant.
En etiam mea regna petunt:per fossa dehiscit
Mollibus insanis tellus.iam montibus austris
Antra gemunt:& dum uanus lapis inuenit usum:
Inferni manes cælum sperare fatentur.
Quare age fors muta pacatum in prælia uultum:
Romanosq; cie:ac nostris da funera regnis.
Iam pridem nullo perfundimus ora cruores
Nec mea Thessiphonæ sitientes perluit artus:
Ex quo syllanus bibit ensis:& horrida tellus
Extulit in lucem nutritas sanguine fruges.
Hæc ubi dicta dedit:dextræ coniungere dextram
Conatus:rupto tellurem soluit hiatus.
Tunc fortuna leui defudit pectore uoces.
O genitor cui cocyti penetralia parent:
Si modo fas est mihi uera impune probari:
Vota mihi cedunt:nec enim minor ira rebellat:

Pectore in hoc: leuiorq; exurit flamma medullas.
Omniaq; tribui Romanis arcibus odit
Muneribusq; meis irascor: destruat istas
Idem qui posuit moles deus: & mihi cordi
Quippe cremare uiros: & sanguine pascere luxum.
Cerno equidem gemina iam strictos morte Philippos:
Thessaliæq; rogos: & funera gentis iberæ.
Iam fragor armorum trepidantes personat auras
Et Libyæ: cerno tua Nile gementia castra:
Actiacosq; sinus: & Apollinis arma timentes.
Pande age terrarum sitientia regna tuarum:
Atq; animas accerse nouas. uix nauita protheus
Sufficiet simulacra uirum traducere cymba:
Classe opus est. tuq; ingenti satiare ruina
Pallida Thessiphone: conscissaq; uulnera manda
Ad stygios manes laceratus ducitur orbis.
Vix dum finierat: cum fulgure rupta corusco
Intremuit nubes: elisosq; abscidit ignes.
Subsedit pater umbræ: gremioq; reductus
Telluris pauitans fraternos palluit ictus.
Continuo clades hominum uenturaq; damna
Auspiciis patuere deum: nanq; ore cruento
Deformis titubans uultus caligine textit.
Ciuiles acies iam tum spirare putares.
Parte alia plenos extinxit cynthia uultus:
Et lucem sceleri subduxit rupta tonabant
Verticibus lassis montis iuga: nec uaga passim
Fulmina per notas ibant morientia ripas.
Armorum strepitu cælum furit: & tuba mortem
Sideribus armis acta ciet. iamq; ætæna uocatur

Ignibus insolitis: & in æthera fulmina mittit.
Ecce inter tumulos atq; ossa arentia bustis
Umbrarum facies diro stridore minatur.
Fax stellis comitata nouis incendia ducit:
Sanguineoq; recens descendit Iuppiter igne:
Hæc ostenta breui soluit deus, exiit omnes
Quippe moras Cæsar: uindictæq; actus amore
Gallica proiecit: ciuilia substulit arma.
Alpibus aeriis. ubi graio nomine pulso
Descendunt rupes: & se patiuntur adiri.
Est locus Herculeis aris sacer. hunc niue dura
Claudit hyems: canoq; ad sydera uertice tollit.
Cælum illinc cecidisse putes: non solis adusti
Manuescunt radii: non uerni temporis aura:
Sed glacie concreta rigens hyemisq; pruinis
Totum ferre potest humeris minitantibus orbem.
Hæc ubi calcauit Cæsar iuga milite læto:
Orauitq; locum summo de uertice mortis
Hesperix campos latæ prospexit: & ambas
Intentans cum uoce manus ad sydera dixit.
Iuppiter omnipotens: & tu Saturnia tellus
Armis læta meis: olimq; onerata triumphis:
Testor ad has acies inuitam arcessere Martem:
Inuitas me ferre manus: sed uulnere cogor
Pulsus ab urbe mea: dum rhenum sanguine uinco:
Dum Gallos iterum Capitolia nostra petentes
Alpibus excludo. uincendo certior exul.
Sanguine germano sexagintaq; triumphis
Esse nocens cœpi. q̄q̄ quos gloria terret
Aut qui sunt qui bella uident: mercedibus emptæ

Ac uiles operet: quorū est mea Roma nouerca:
Vt reor haud impune. nec hanc sine uindice dextram
Vinciet ignauus. uictores ite ferentes
Ite mei comites: & causam discite ferro.
Nanq; omnes unum crimen uocat. omnibus una
Impendet clades. reddenda est gratia uobis:
Non solus uici. quare? quia pœna Trophœis.
Iminet: & fordes meruit uictoria nostra.
Iudice fortuna cadat alea. sumite bellum:
Et tentate manus. certe mea causa peracta est:
Inter tot fortes armatus nescio uinci.
Hæc ubi personuit de cælo delphicus ales
Omnia læta dedit: pepulitq; e mentibus auras.
Nec non horrendi nemoris de parte sinistra
Insolita uoces flamma sonuere sequenti.
Ipse nitor phœbi uulgate latior orbe
Cruit: & aurato præcinxit fulgure uultus:
Fortior hominibus mouit mauortia signa
Cæsar & insolito gressus prior occupat ausus.
Prima quidem glacies: & cana iuncta pruina
Non pugnauit humus: mitiq; quieuit honore.
Sed postq; turmæ nimbos fregere ligatos:
Et pavidus qua drupes undarum uincula rupit:
Incaluere niues: mox fulmina montibus altis
Vndabant modo nata: sed hæc quoq; missa putares.
Strabat uicta fluctus stupuere pruina:
Et paulo ante lues iam concidenda iacibat:
Tum uero malefida prius uestigia lufit:
Decepirq; pedes passim turmæq; uiriq;
Armaq; congesta strue deplorata iaculant.

Eccē etiā rigido concussæ flamine nubes
Exonerabantur: nec rupti turbine uenti
Deerant: ac tumida contractum grandine cælum.
Ipsæ iam nubes ruptæ super arma cadebant:
Et concreta gelu ponti uelut unda ruebat:
Victa erat ingenti tellus niue: uictaq; cæli
Sydera: uicta suis hærentia flumina ripis:
Nondum Cæsar erat: sed magnam nixus in hastam
Horrida securis frangebatur gressibus arua.
Qualis caucasea decurrens arduus arce
Amphitryoniades: aut totuo Iuppiter ore
Cum se uerticibus magni demisit olympis:
Et periturorum defecit tæla gigantum:
Dum Cæsar tumidas iratus deprimit arces.
Interea uolucer motis conterrita pennis
Fama uolat: summiq; petit iuga celsa palatis:
Atq; hæc Romano toniton fecit omnia signa:
Iam classes fluitare mare: tota q; per alpes
Feruere germano perfusas sanguine ruitas.
Arma: cruor: cædes: incendia: tota q; bella
Ante oculos uolitant ergo pulsata tumultu
Pectora: perq; duas scinduntur territa causas.
Huic fuga per te: ras: illi magis unda probatur:
Et patriæ est pontus: & iam timor est magis arma
Qui tentata uelit: satisq; iubentibus ætu
Quantum quisq; timet: tantum fugit: ocyor ipse:
Hos inter motus populi us miserabile uisu
Quo mens iccta iubet deserta ducitur urbe.
Gaudet Romæ fugæ: debellatq; quirites

Rumoris sonitu mœrentia tecta relinquunt.
Ille manu trepida natos tenet: ille penares
Occultat gremio: deploratumq; relinquit
Limen: & absentem uotis interficit hostem.
Sunt qui coniugibus mœrentia pectora iungant:
Grandæuosq; patres oneris ignara iuuentus
Id pro quo metuit tantum trahit: omnia secum
Hinc uenit imprudens prædamq; in prælia ducit.
Ac uelut ex alto cum magnus inhorruit auster:
Et pulsas euertit aquas: non arma ministris
Non regimen prodest: ligat alter pondera pinus:
Alter tuta sinu tranquillaq; littora quærit:
Hic dat uela fugæ: fortunæq; omnia credit.
Quid tam parua quæror: gemino cū consule Magnus?
Ille tremor ponti: sæuiq; repertor hydaspis:
Et piratarum scopulus modo: quem ter ouantem
Iuppiter horruerat: quem fracto gurgite pontus
Et ueneratus erat summissa bosphoros unda:
Proh pudor impetii deserto nomine fugit:
Vt fortuna leuis Magni quoq; terga uideret:
Ergo tanta lues diuum quoq; numina uidit:
Consensitq; fugæ cæli timor. ecce per orbem
Mitis turba deum terras exosa furentis
Deserit atq; hominum damnatum auertitur agmen.
Pax prima ante alias niueos pulsata lacertos
Abscondit galea uictum caput: atq; relicto
Orbe fugax Ditis petit implacabile regnum:
Huic comes it sincera fides: & crine soluto
Iusticia: ac mœrens lacera concordia palla.

At contra sedes herebi qua rupta dehiscit
 Emergit late Ditis chorus: horrida erynis
 Et Belona minax: facibusq; armata Megeras
 Lethumq; insidiæq; & lurida mortis imago.
 Quas iacet furor abruptis ceu liber habenis
 Sanguineum late tollit caput: oraq; mille
 Vulneribus confossa cruenta casside uellat:
 Hæret detritus leuæ Mauortius umbo
 Innumerabilibus tælis grauis: atq; flagranti
 Scipite dextra minax terris incendia portat.
 Sentit terra deos: mutataq; sydera pondus
 Quæsiuere suum. nanq; omnis regia cæli
 In partes deducta ruit: primûq; Dione
 Cæsaris acta sui ducit: comes additur illi
 Pallas: & ingentem quatiens Mauortius hastam:
 Magnaq; cum Phœbo soror & Cyllennia p̄cles
 Excipit: ac totis similis Tirinthius actis.
 Intremuere tubæ: ac scisso discordia crine
 Extulit ad Superos stygium caput. huius in ore
 Concretus sanguis: concussa; lumina flebant.
 Stabant irati Icabra rubigine dentes:
 Tabo lingua fluens: obfusa draconibus ora.
 Atq; inter toto laceratam pectore uestem
 Sanguineam tremula quatiebat lampada dextra.
 Hæc ut cocyti tenebras & tartara liquit:
 Alta petit gradiens iuga nobilis appennini:
 Vnde omnes terras atq; omnia littora posset
 Aspiceret: ac toto fluitantes orbe cateruas:
 Atq; has erupit furibundo pectore uoces.

Sumite nunc gentes accensis mentibus arma:
Sumite:& in medias immittite lampadas urbes,
Vincetur quicumq; latet, non sœmina cesset:
Non puer: aut æuo iam desolata senectus.
Ipsa tremat tellus, lacerataq; tecta rebellent,
Tu legem Marcelle tenet: tu concute plebem
Curio: tu fortem neu supprime Lentule martem;
Quid porro tu diue tuis cunctaris in armis?
Non frangis portas: non muris oppida soluis?
Thesaurosq; rapis: nescis tu Magne tueri
Romanas acies: tepidauria mœnia quæret
Thessalicosq; sinus humano sanguine tinge,
Factum est in terris quicquid discordia iussit:
Cum hæc Eumolpus ingenti uolubilitate effudisset: tandē
Cratona uenimus, ubi quidē paruo diuersorio refecti: po/
stero die ampliori fortitudine domum quærentes incidi/
mus in turbam hæredipetarū sciscitantiū quid genus ho/
minū: aut unde ueniremus. Ex præscripto ergo cōsiliū cō/
munis exaggerata uerboꝝ uolubilitate unde aut qui esse/
mus haud dubie credētibus indicauimus. Proecedentibus
demū longius: rogauit ancillā ut platea noua duceret do/
minā, placuit ancillæ consiliū. Itaq; collegit alcius tunicā:
flexitq; se in cadophona qui ambulatiōi hærebat, nec diu
morata dominā pducit latebris: lateriq; meo applicat mu/
lierem omnibus simulacris emendatiorem. Nulla uox est
quæ formā eius possit comprehēdere: nā quicquid dixerō
minus erit. Crines ingenio suo flexi per rotos se humeros
effuderāt frons minima: & quæ radices capilloꝝ retro fle/
xerat, & supercilia usq; ad malarum scripturā currentia:

& fasus cōfinio luminū pene permixta: oculi clariores stel
lis extra lunā fulgentibus: nares paululum inflexæ: & oscu
lum quale Praxiteles habere Dianā credidit. Iam mētū. iā
ceruix. iam manus. iam pedū candor intra auri gracile uin
culum positus parium marmor extinxerat: Itaq; tunc pri
mum Doxida uetus amator contempsit.

Quid factum est quod tu proiectis Iupiter armis
Inter cælicolas fabula muta taces?

Nunc erat a torua summittere cornua frontes:

Nunc pluma crines dissimulare tuos.

Hæc uera est Danae. tempta modo tangere corpus:

Iam tua flām: fero membra calore fluent

Delectata illa risit tam bladū: ut uideretur mihi plenū os
extra nubem luna proferre: mox digitis gubernantibus uo
cem: si non fastidis inquit scēminā ornatam: & hoc primū
anno uirum expertam: concilio tibi o inuenis sororem ha
bet & tu quidem fratrem: neq; enim me pīguīt quærere: sed
quid prohibet & sororem adoptare: eodem gradu uenio:
tu tamē dignare & meum osculum cum libuerit cogno
scere. Imo inquā ego per formā tuam te rogo: ne fastidias
hominē peregrinum inter cultores admittteret: inuenies re
ligiosum si te adorari permiseris. ac ne me iudices ad hoc
templū gratis accedere: dono tibi fratrem meū. Quid ni
inquit illa donas eum: sine quo non potes uiuere: ex cuius
osculo pēdes: quē sic tu amas: quē admodum ego te uolo.
Hæc ipsa cum diceret: tanta gratia conciliabat uocem lo
quētis: tam dulcis sonus pertentabat aera: ut putares inter
aures canere sirenum concordīā. Itaq; miranti: & toto mi
hi clarius cælo nescio qđ relucente: libuit nomē deæ quæ

rere. Itaq; inquit non dixit tibi ancilla mea Circem me uo-
cari: non sum quidem solis pgenies: nec mea mater dum
placet: libētis mundi cursum detinuit. habeo tamen quod
cælo imputem: si non fata coniunxerunt. Imo iam nescio
quid tacitis cogitationibus deus agit. nec sine causa belie-
no nece amat. sed inter hæc noīa magna fax surgit. Sume
ergo amplexū si placet. neq; est quod curiosum aliquē ex-
timeas. longe ab hoc loco frater est. Dixit hæc Circesim-
plicitumq; brachiis mollioribus pluma deduxit in terram
uario gramine indutam.

Idæo quales funditur de uertice flores
Terra parens: cum se confesso uinxit amor
Iuppiter: & toto concepit pectore flammam
Emicueret rosæ: ridetq; & molle ciperen:
Albaq; de uiridi riserunt lilia prato.
Talis humus uenerem molles clamauit in hærbas.
In hoc graminae pariter compositi mille osculis quærentes
uoluptatem robustam.

Nocte soporifera ueluti cum somnia ludunt
Errantes oculos: effosaq; protulit aurum
In lucem tellus: uersat manus improba furtum:
Thesaurosq; rapit: sudor quoq; proluit ora:
Candidiorq; dies secreto fauit amor:
Et mentem timor altus habet: ne forte grauatam
Excutiat gremium secreti conscius auri.
Mox ubi fugerunt elusam gaudia mentem:
Veraq; forma redit: animus quod perdidit optat:
Atq; in præterita se totus imagine uersat.
Cubiculū autē meū chrysis intrauit: codicillosq; mihi do-

minæ suæ reddidit: in quibus hæc erant scripta. Si libidinosa essem: quærerer decepta: nunc & gratias langori ago: in umbra uoluptatis diutius lusi. quid tamē agas quæro: & an tuis pedibus perueneris domū. negant enim medici sine neruis posse ire. Narrabo tibi adolescens: paralyticū caue. nunquā ægrum tam magno periculo uidi. mediūssidius iam peristi. quid si idem frigus genua manusq; tentauerit tuas: licet ad tubicines mittas. Quid ergo est: etiam si grauem iniuriam accepi: homini tam misero non inuideo medicinā. Si uis sanus esse: Gytona roga. recipies inq̄ neruos tuos: si triduo sine fratre dormieris. nā q̄ ad me attinet non timeo ne quis inueniatur: cui nō minus placeam. nec speculum mihi: nec fama mentis. Vt intellexit Chrysis me perlegisse totū conuitium: solent inquit fieri: & precipue in hac ciuitate: in qua mulieres etiam lunam deducunt. Itaq; huius quoq; rei cura agitur: rescribe blandius dominæ animūq; candida humanitate restitue. Vtq; enim fatendum: ex qua horā iniuriam accepi: apud se non est. Libenter quidē parui ancillæ: uerbaq; codicillis talia imposui Olienos Circæ salutē. Fateor domina me sæpe peccasse. nam & homo sum: & adhuc iuuenis nunquā tamen ante hunc diem usq; ad mortē deliqui. habe inquā confidentem reum. quicquid iusseris merui. prodicionem feci: homines occidi: templum uiolauī. in hæc factōra quære suppliciū. siue occidere placet: ferro meo uenio. siue uerbis contenta es: curro nudus ad dominam. Id tantum memento non me sed instrumenta peccasse. paratus miles arma nō habui. q̄s hæc turbauerit nescio. forsitan animus antecesserit morā corporis: forsitan dum omni cōcupisco

uoluptatem tempore: consumpsi. uon inuenio quod feci.
Paralyfim tamen cauere iubes: tanquã maior fieri possit:
quæ abstulit mihi per quod etiam te habere potui. Sum-
ma tamẽ excusationis meæ hæc est: placebo tibi: si me cul-
pam emendare dimiseris.

Nobilis æstiuas platanus diffuderat umbras:
Et baccis redimita daphne: tremulæq; cupressus:
Et circumtonsa trepidanti uertice pinus
Has inter ludebat aquis errantibus amnis
Spumeus: & querulo uexabat rore capillos.
Dignus amore locus. testis siluester lasdon
Atq; urbana progne. quæ circum gramina fusc
Ac moles uiolas. cantu sua rura colebat.

Fremebat illa resoluta marmoreis ciuibus aureum tortũ:
myrtoq; florenti quietum uerberabat. Itaq; ut me uidit:
paululum erubuit: hesternæ scilicet iniuriæ memor dein-
de ut remotis omnibus secundum inuitantem confedit: ra-
mum super oculos meos posuit: & quasi pariete interictõ
adacior facta: quid inquit paralytice: & quid hodie totus
uenisti: rogas inquam ergo potius quam temptas: totoq;
corpore in amplexum eius immissus: nõ precantis usq; ad
satiæatem osculis fruor. Quod solum igitur saluo pudore
poteram contingere: langorem putavi: conditusq; lectica-
lo totum ignem furoris in eam conuertit: quæ mihi omniũ
ue malorum causa fuerat.

Ter corripui terribilem manu bipennem:
Ter languidior colliculi repente thyrsõ
Ferrum timui: quod trepido dabat male usum.
Nec iam poteram: quod modo conficere libebat:

Nāq̄ illa metu frigidior rigente brūma
Confugerat in uiscera mille aperta rugis.

Iam non potui supplicio caput aperire
Sed farciferæ mortifero timore lulis

Ad uerba magis quæ poterant nocere fugi.

Erectus igitur in cubitū: ac fere oratione uexaui contuma-
cem. qd̄ dicis inq̄ omnīū hominū deorūq̄ pudor: nam ne
nominare qdem te inter res serias fas est: hoc de te meruis
ut me in cælo positū ad inferos traheres.

Illa solo fixos oculos diuersa tenebat.

Nec magis incepto uultus sermone mouetur

Quam lentæ salices lassoue papauera collo.

Nec minus ego tam scæda obiurgatione finita pœnitentiā
agere sermonis mei cœpi: secretoq̄ rubore p̄fundi q̄ obli-
tus uerecūdiæ meæ tū ea parte corporis uerba conualerim
quā ne ad cognitionē qdem admittere seuerioris notæ ho-
mines solent. Mox pertricata diutiū fronte: quid aut̄ ego
inq̄ mali feci: si dolorem meū natali conuictio exonerauit
aut qd̄ est q̄ in corpore humano uētri maledicere solemus
aut gulæ capitiq̄ etiam cum sæpius dolet. qd̄: nū ut Vly-
xes cum corde litigat suo?

Quid me spectatis constricta fronte Catones?

Damnatisq̄ nouæ simplicitatis opus.

Sermonis puri non tristis gratia ridet.

Quodq̄ facit populus candida lingua refert:

Nam quis concubitus ueneris qui gaudia nescit?

Quis petit in tepido membra colore thoro?

Iple pater ueri doctus Epirus in arce

Iussit: & hanc uitam dixit habere deos.

Hac declamatione finita Gytona uoco: & narra mihi inq̄
frater: sed eam si de ea nocte: qua te mihi Ascyltos subdu/
xit usq; iniuriam uigilauit: an contentus fuit uidua pudē/
caq; nocte: Tetigit puer oculos suos: cōceptisq; iurauit uer/
bis sibi ab Ascylto nullam uim factam: positoq; in limine
genu sic deprecatur sua uictima uersu.

Nympharum Bacchiq; comes: quem pulchra Dione
Diuitibus siluis numen dedit: in clyta paret

Cui lefos uiridisq; thafos: quem lydus adorat

Septifluus: templūq; tuis imponit hipeplis:

Huc ades: & Bacchi tutor dryadumq; uoluptas:

Sed timidas admittite preces, non sanguine tristi

Perfusus uenio: non templis impius hostis

Admouē dextram: sed inops: & rebus egenis

Attritus: facinus non toto corpore feci

Quisquis inops peccat minor est reus. hac prece quat so

Exonera mentem: culpæq; ignosce minori.

Et quandoq; mihi fortunæ arriferit hora:

Non sine honore tuum patiar deus ibit ad aras:

Corniger & querulæ festus suis hostia lactens:

Spumabat pateris hornus liquor: & ter ouantem

Circa delubrum gressum feret ebria pubes.

Cum hæc ago: solertiq; cura deposito meo caueo: intrauit
delubrū anus laceratis crinibus atraq; ueste deformis: ex/
tra quat uestibulum me iniecta manu duxit: ac me iterum
in cellam sacerdotis nihil recusantem perduxit: impulitq;
supra lectum: & arundinē rapuit ostio: iterūq; nihil respō
dentem mulctauit. ac nisi primo quassata arundo impetū
uerberantis minuisset: forsitan etiā bracchia mea caputq;

fregisset. Ingemui eo utiq; ppter mascalpionē: lachrimisq;
ubertim manātib; obscuratū dextra caput sup puluinar
inclinaui. Nec minus illa fletu confusa altera parte lectuli
sedit: ætatifq; lōge morā tremulis uocibus cœpit accusare.
Interuenit sacerdos: qd nos inquit in cellam meā tāq; ante
recens bustū uenistis? O inquit Genotra hunc adolescentē
quem uides malo astro natus est. nanq; neq; puero puella
bona sua uendere potest. ad summā qualem putas esse: qui
de Circes thoro sine uoluptate surrexit?

Quicquid in orbe uides paret mihi: florida tellus
Cum uolo spissatis arefcit languida succis:
Cum uolo fundit aquas scopulis: atq; horrida saxa
Niliades iaculantur aquas. mihi pontus inertes
Summittit fluctus: zephiriq; tacentia ponunt
Ante meos sua flabra pedes. mihi sua flumina parent,
Hircanæq; tigres: iussi & seruire dracones.

Quid leuiora loquar: lunæ descendit imago
Carminibus deducta meis: trepidusq; furentes
Flectere phœbus equos reuoluto cogitur orbe.
Tantum dicta ualent. tauros; flamma quiescit
Virginis extincta sacris. phœbeia Circe
Carminibus magicis socios mutauit Vlixis
Protheus esse solet quicquid libethis ego callens
Artibus idæos frutices in gurgite sistam:
Et rursus fluuios in summo uertice ponam.
Inhorruui ergo tali fabulatiōe cōterritus: anumq; diligen
tius inspicere incœpi. Ergo Genotra exclamat impio para
te mox incincta quadrato pallio cucumā ingentē fōco ap
posuit: deterfisq; curiosē manibus inclinauit se in lectum:

ac me semel iterumq; basiauit: simulq; pannum de carna-
rio detulit furca: in quo faba erat ad usum reposita. Vt sol-
uit ergo licio pannū: partē leguminis super mensam effu-
git: iussitq; me diligenter purgare. Seruio ego impio: gra-
uaq; sordidissimis putaminibꝰ uestira curiosa manu segre-
go. At illa inertiam meam accusans improbat. tollit: den-
tibus quæ folliculos perite spoliat: atq; in terrā ueluti mu-
scarum imagines despuit. Mirabile quidē paupertatis in-
genium: singularemq; rerum quasdam artes.

Indum non fulgebat ebur quod inhæserat auro:

Nec iam calcato radiabat marmore terra

Muneribus delusa suis: sed crate saligna

Impositum cereris uacuæ nemus: & noua terræ

Pocula: quæ facili uilis rota fixerat actu.

Hinc molli scille latus: & de candice lento

Vimineæ lances: maculataq; teste lyæo:

Et paries circa palea satiatus inani:

Fortuitoq; luto clauus numerabat agrestes:

Et uiridi iunco gracilis pendebat arundo.

Præterea quæ fumoso suspensa tigillo

Conseruabat opes humilis casa mitia seruo

Inter adoratas pendebat texta coronas

Et timbræ ueteres: & passis ima racemis.

Qualis in ætæa quondam fuit hospita terra

Digna sacris Hæcates: quā musa loquentibus annis

Baccineas ueteres uiuando tradidit æuo:

Tum illa carnis etiam paululum delibat: & dum coæqua

le natalium suorum synciput in carnarium furca reponit:

fracta est putris sella: quæ staturæ altitudinem adiecerat:

anumq; pondere suo deiectam super focum mittit:fran-
gitur ergo ceruix cucunæ:ignemq; cōualescentem restrin-
guit:atq; totam faciem excitato funere perfudit. Confur-
rexi equidem turbatus:anumq; non sine risu erexi. Itaq;
ad casæ ostiolum processi:& ecce anseres sacri impetum
in me faciunt:scædoq; ac ueluti rabioso stridore circumsi-
stunt trepidantem.atq; alius tunicam meam lacerat alius
uincula calciamentorum resoluit ac trahit: unus etiam
dux ac magister sæuiciæ non dubitauit crus meum ser-
rato uexare morfu. Oblitus itaq; nugarum pedem men-
sulæ extorsit:cœpiq; pugnacissimum animal armata eli-
dere manu.nec satiatus defunctorio ictu morte me anse-
ris uindicauit.

Tales herculea stymphalidas arte coactas
Ad cælum fugisse reor.peneq; fluentes
Harpurias:cum furtiuo maduere ueneno
Fallaces æpule.tremuit perterritus æther
Planctibus insolitis;confusaq; regia cæli.

Cum protuli anserem:anus ut uidit tam magnum æque
sustulit clamorem:ut putares iterum anseres limen intras-
se.cōfusus itaq; & nouitate facinoris attonitus quærebam
quid excanduisset:aut quia anseris potius q̄ mei misere-
retur. At illa complosis manibus scelerate inquit & loque-
ris:nescius q̄ magnū flagitium admiseris. Occidisti Pria-
pi delicias:anserem omnibus matronis acceptissimū. Itaq;
ne te putes nihil egisse:si magistrat⁹ hoc scierit:ibis in cru-
cem.polluisti sanguine domiciliū meū inuiolatum.fecisti
ut me q̄sq; uoluerit inimicus sacerdotio pellat.

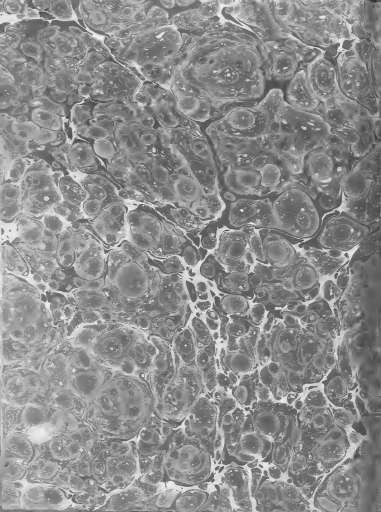
Quisquis habet nummos secura nauiget aura:
Fortunamq; suo temperet arbitrio.
Vxorem ducat Danaen: ipsumq; licebit
Acrisium iubeat credere quod Danaen.
Carmina componat: declamet: concrepet somnis
Et peragat causas: sitq; Catone prior:
Iurisconsultus paret non paret habento
Atq; esto quicquid Seruius & Labco.
Multa loquor: quid uis nummis presentibus optat:
Et ueniet, clausum possidet arca Iouem,

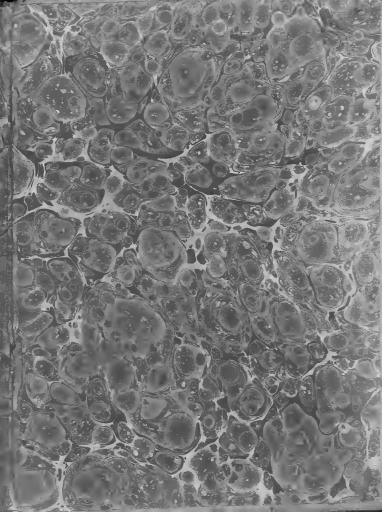
Τελος

Impressum Venetiis per Bernardinum Venetum
De Vitalibus Anno domini. M. cccc. xcix.
Die. xxiii. Mensis Iulii.

014905810

330

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000